

ĐẠI ĐẠO TAM KỶ PHỔ ĐỘ

Tòa Thánh Tây Ninh

Đức Thầy Hòa Thượng Thích

BẢN TIN THẾ ĐẠO Thông Tin - Phổ Truyền Giáo Lý Đạo Cao Đài

Bản Tin Thế Đạo do Ban Thế Đạo Hải Ngoại chủ trương mỗi tháng một số nhằm mục đích phổ biến tin tức đạo sự và phổ truyền giáo lý Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ Tòa Thánh Tây Ninh. Đồng thời cũng thông tin truyền bá những bài giảng của các vị Tiên Bối Khai Đạo cho thế hệ hậu tấn hiểu về Đạo Cao Đài.

Ngoài ra, cũng nhằm mục đích giới thiệu phổ quát về Đời Sống - Sức Khỏe - Văn Học - Nghệ Thuật và Khoa Học ... trong cuộc sống con người. Cho nên, Bản Tin Thế Đạo rất được mong sự yểm trợ bài vở của quý Hiền Huynh, Hiền Tỷ trong và ngoài Ban Thế Đạo.

Bài vở bao gồm: Thơ, Truyện ngắn, những tin tức từng địa phương Đạo Cao Đài nơi hải ngoại.

Mọi bài vở xin gửi về Ban Chủ Trương Bản Tin Thế Đạo.

BAN CHỦ TRƯỞNG

Chủ Nhiệm

Hoàn Nguyên

Email: tnndk4@gmail.com

(408) 823 - 6044

Chủ Bút

Hưng Quốc

Email: trivho@yahoo.com

(972) 978 - 6091

Tổng Thư Ký

Duy Văn

Email: duyvan2011@gmail.com

(408) 759 - 9339

Trưởng Trang Vườn Thơ Thế Đạo

Yên Hà

Email: usv_markdovo@yahoo.com

(770) 377 - 9264

TRONG SỐ NÀY

1. Ban Chủ Trương & Trong số này
2. Vì sao Đức Chí Tôn đến và Ngài đến để làm gì? (Lời Thuyết Đạo của Đức Hộ Pháp . Đêm 15 tháng 3 năm Ất Mùi 1955)
5. Những giá trị đặc trưng của Đạo Cao Đài và ảnh hưởng tôn giáo này đối với nhân loại (HT Nguyễn Đăng Kích biên soạn)
18. Chữ Trung (Đỗ Chiêu Đức)
27. Vườn Thơ Thế Đạo
31. Văn Hóa & Nghệ Thuật
Nghĩ cho người khác là tự cứu bản thân mình (Doãn Gia Hưng. Lý Mai biên tập - Toàn Phong dịch)
35. Đời Sống & Sức Khỏe
Nghệ Thuật của sự tha thứ (Kelly Browne - Minh Chi biên dịch)
39. Bí quyết sống thọ của các vị lão niên trên khắp thế giới (Mạt Lệ và Trần Tuấn Phong thực hiện - Tùy Phong biên dịch)
46. Phân Ưu Cựu Chánh Trị Sự Trần văn Ân.
47. Phân Ưu Hiền Tỷ Cựu Chánh Trị Sự Nguyễn Mỹ Diên
48. Phân Ưu Hiền Tài Nguyễn Kim Linh

VÌ SAO ĐỨC CHÍ TÔN ĐẾN VÀ NGÀI ĐẾN ĐẶNG LÀM GÌ?

LỜI THUYẾT ĐẠO CỦA ĐỨC HỘ PHÁP

Đêm 15 tháng 3 năm Ất Mùi (1955)

Đức Hộ Pháp Phạm Công Tắc

Đêm nay có lẽ giảng Đạo hơi dài một chút, Đại Đoàn giờ không đủ đăng giảng, chớ Tiểu Đoàn có thể ít mệt hơn, dầu có nghe nhiều một chút cũng không đến nước.

Đêm nay Bàn Đạo giảng vì lẽ gì Đức Chí Tôn đến và đến đăng làm gì? Và cái nền Chơn Giáo của Ngài là sao? Bàn Đạo đã đăng nhiều lời của mấy em như là trong Bàn Trị Sự tức nhiên là hàng Em của Hội Thánh hay Thánh Thể út của Đức Chí Tôn, nghĩa là con cái yêu dấu của Ngài hơn hết đã phàn nàn thấu tới tai Bàn Đạo.

Thời cuộc biến thiên thể nào không biết mà cả toàn thể con cái Đức Chí Tôn dầu Nam cũng vậy, Nữ cũng vậy đã bị thiên hạ lợi dụng quá lẽ, lợi dụng về xương máu, lợi dụng về tài sản cho tới nước, lợi dụng tâm đức hiền lương của họ rồi lại còn kêu vói lên chẳng biết Thánh Thể của Đức Chí Tôn kia họ có mở con mắt Thánh đăng họ thấy hay chẳng hay họ đã mù quáng.

Vì lẽ cho nên đêm nay Bàn Đạo mới giảng ba đề thiết yếu ấy mà cả thầy con cái Đức Chí Tôn đều hiểu, chẳng phải ngoài Đời kia mà thôi, tới trong cửa Thiêng Liêng của Đạo, các em Nam, Nữ đều ngó thấy tinh thần của toàn thể Nhơn loại đã bị khảo đảo một cách quá lẽ, từ cổ chí kim tới giờ chưa có cái khủng hoảng tinh thần của Nhơn loại trên mặt địa cầu. Hôm nay nó làm cho toàn thể hể nước nào mạnh giàu liệt cường chùng nào thì cái khủng hoảng tinh thần của họ lại càng quá lẽ vô độ không thể gì luận được, không thể tỏ được, họ sống lợi với cái tinh thần hồi hộp sợ hãi, cái quái dị hơn hết là họ càng mạnh thì Đức Chí Tôn tức nhiên Đại Từ Phụ lại cho họ thấy cái mạnh của họ là cái chết của họ, ngộ nghĩnh là có bấy nhiêu đó. Ai đời móc cả cái óc não, cả cái khôn ngoan, cái hay biết ra đăng tìm cái năng lực vô đối tức là nguyên tử lực, rồi còn tò mò kiếm một cái mạnh hơn nguyên tử lực ấy nữa, mấy thứ bom đương nhiên bây giờ nó giết hại Nhơn mạng coi như con muỗi, con kiến.

Cái mạnh của họ nó trở lại dọa nạt họ phải sợ nó, ngay đến đời như ông Thủ Tướng của nước Anh là ông Churchill ông là người hai lần hai cái đại chiến, ông cố chịu hết, ông là một đại tướng phi thường của nước Anh, nếu ta có thể nói sự công bằng thì từ thử tới giờ nước Anh chưa có vị Thủ Tướng nào phi phạm như thế đó. Khi nọ ông than, ông nói kể từ ngày đã xuất hiện bom nguyên tử, tôi thú thật với các Ngài, tôi ngủ không yên giấc. Ông

thường có nói rằng: Ông ăn không ngon, nằm không ngủ, như nước Nam ta mà ông nói ông ngủ không yên giấc, chẳng phải một mình ông Churchill mà thôi, tôi tưởng các nhà bác học, các nhà chánh trị gia đại tài, cả toàn nhơn loại, toàn vạn quốc, giờ phút này sống với sự hồi hộp sợ hãi mãi, thiên hạ họ nói một cách kiêu ngạo, mà kiêu ngạo một cách khôi hài nghe ngộ nghĩnh làm sao, họ nói cả liệt cường mà sợ bom nguyên tử bây giờ chẳng khác nào thầy pháp sợ Cô Hồn với ông Tướng, họ đã sản xuất nó ra, họ tạo dựng ra oai quyền của nó họ đối thủ, họ địch thủ, họ sợ nó một cách đáo đẽ, sợ thiệt tình chớ không phải sợ đối trá, hay làm bộ, sợ ngay vậy.

Cái khủng hoảng tinh thần ấy nếu như ta đã theo chơn Đại Từ Phụ từ 30 năm nay chúng ta biết tánh đức của Ngài, của ông Cha lành vô đối chưa có ông Cha phàm nào của ta mà có tâm đức như ông, thương yêu con cái của ông một cách phi thường, một cách lạ lùng, mà cái khủng hoảng tinh thần nhơn loại đương nhiên bây giờ tôi dám chắc nếu ông không muốn đến là cái lẽ gì mà chớ. Chỉ còn cái đau khổ tâm hồn nhơn loại như thế đó buộc ông phải đến mà thôi.

Vì có cho nên ông đến, ông đến đặng chi, cũng như câu hỏi thứ nhì, ông đến đặng chia khổ cho con cái của ông, nên ban sơ ông đã nói một cách chơn thật và đơn giản, ông nói: “Thầy đến Thầy hiệp lương sanh đặng Thầy làm cơ thể để cứu vớt chúng sanh”. Tuy nhiên ông đến ông lựa chọn các con hiền lương đạo đức, ông đem vô cửa Thiêng Liêng của ông tức nhiên cửa Đạo đặng ông làm cái thi hài hữu hình của ông, xác thịt hữu tướng của ông tại thế gian này gọi là Thánh Thể hay là Hội Thánh, ông lập Hội Thánh ra đặng làm Thánh Thể đặng ông làm gì? Không có gì khác hơn đặng ông làm hình ảnh của ông, đặng ông chia khổ não của con cái của ông mà đầu tiên hết, nếu ông không có phương kế chia khổ não ấy ông đến đặng mà ông an ủi, ông đỡ lấy cái đau khổ của con ông đã chịu.

Ấy vậy cái Chơn Giáo của ông, ông đem Thánh Thể ra cốt yếu đặng ông làm xác thịt của ông đặng ông san sóc con cái của ông, tức nhiên san sóc cả cái đau khổ của nhơn loại. Bàn Đạo nhắc lưng lại một lần nữa, chẳng phải như các Giáo phái kia gọi mình là chúa của thiên hạ, hay mình là thầy của thiên hạ, mà Hội Thánh của Đại Từ Phụ lập đây cốt yếu để làm hình thể của Ngài đặng làm tôi cho con cái của Ngài, làm đầy tớ cho con cái của Ngài, nhớ điều đó là trọng hệ hơn hết.

Thì đó chúng ta ngó thấy sự thảm khổ ấy, lượn sóng đời nó không phải lan tràn ngoài đời kia mà thôi. Qua có dịp giảng Qua nói: Cái lượn thủy triều của đời nó dâng lên như thể lụt bão kia, nó tràn ngập hết, chính mình trong cửa Đại Từ Bi của Đức Chí Tôn, Chí Tôn đây nó cũng không từ, nó tràn vô tới cửa Đại Từ Bi đặng nó lôi cuốn cả con cái của Ngài trôi theo nó, chìm đắm theo nó ra cho tới khổ hải. Mấy em đã ngó thấy dầu cho cả Thánh Thể hay chúng Qua bất lực không đỡ vớt khổ não của mấy em toàn hết, nhưng mấy em đã thấy thừa rằng: Chính mình cái khổ não của mấy em bị lượn sóng đời lôi cuốn, mấy em chìm đắm trong đó mà cả chúng Qua tức nhiên Thánh Thể của Đức Chí Tôn phải nhào theo lưng mấy em đặng lặn hụp trong đó, đặng cứu vớt mấy em. Những kẻ đã lợi dụng mấy em đó, làm cho mấy em làm hình ảnh của lượn sóng đời đó vậy, mấy em muốn tránh chẳng chúng Qua cũng muốn tránh lắm vậy, mà tránh đặng thì có chi may mắn hạnh phúc hơn, cái này tránh

không đặng, ta phải chịu vậy, nếu tránh đặng thì mấy em đã tránh, chúng Qua khỏi lặn hụp trong đó, cái này mấy em tránh không đặng, chính mình mấy em bị lôi cuốn toàn thể hết, rồi biểu Thánh Thể của Ngài tức nhiên là Hội Thánh không bị khổ não với mấy em sao đặng. Cả cái khổ não trong đó nó có trách nhiệm của mấy em tự đào tạo, mấy em cố gắng gượng đi, đừng cho ngọn thủy triều lôi cuốn mấy em thì chính mình chúng Qua cũng có (*khó?*) thể tránh khỏi, vì bởi thấy mấy em chìm đắm trong đó chúng Qua mới lội lặn theo, nếu mấy em không chìm đắm ai biểu mấy Qua lội lặn theo mấy em cho được, quyền nào mà biểu đặng. Ngày hôm nay mấy em than thở với Hội Thánh không ngó thấy, thấy lắm chớ, thấy rõ ràng hơn mấy em lắm, thấy mà không biết làm sao cứu được mà chớ. Ấy vậy, ta có một tinh thần, một phương pháp duy nhất của Đức Chí Tôn đã để trong mình ta, nó là bộ Thiết giáp đang bao phủ lấy ta, ta mang bộ Thiết giáp ấy vô, mấy em cố gắng mỗi em đều sắm bộ Thiết giáp ấy tức nhiên là đạo đức của mấy em đó vậy.

Nếu đạo đức của mấy em, Đức tin của mấy em đã mạnh, đạo đức của mấy em được kiên cố, Qua dám chắc mấy em sẽ thắng mà mấy em giúp chúng Qua thắng luôn đó. Mấy em chiến đấu đi, lấy Đạo Đức đặng chiến đấu cả mưu chước qui quyền đó đi thì chúng ra sẽ tạo hạnh phúc chung cho nhau. Qua thấy có một điều lộn sòng đời lôi cuốn mấy em, mấy em không cần ngó lụng lại đặng mấy em tự như lấy mình, yêu ái nhau kia, mấy em cứ giựt giành từ món ăn chỗ ở, mấy em giựt giành từ mảnh quyền, mảnh thế, cái hổ nhục trong cửa Đạo này không có chi khác hơn là làm cho Qua hổ nhục hơn cái đó. Mấy em chưa biết nhượng với nhau món ăn chỗ ở, mấy em còn giành giựt với nhau phương thế sống, chưa biết nhin nhau đặng bảo vệ cho nhau, thì cái tình trạng đó nó trả với cái giá đó cũng vừa.

***"Chí ôn nhu của các con
là khí cụ tinh anh,
còn lòng đạo đức của các con
mới thật là lũy đồn kiên cố vậy."***

**Lời Huấn Dụ của Đức Hộ Pháp
kiêm Thượng Tôn Quản Thế
gởi cấp chỉ huy và chiến sĩ Cao Đài
trong dịp đầu xuân năm Giáp Ngọ.**

(Trích trong báo Tiến, trang 4, xuân Giáp Ngọ - 1954)

**[Thông Tin, số 96
Phát hành ngày 25-03-Giáp Dần (dl. 17/04/1974)]**

NHỮNG NÉT GIÁ TRỊ ĐẶC TRƯNG CỦA ĐẠO CAO ĐÀI VÀ ẢNH HƯỞNG CỦA TÔN GIÁO NÀY ĐỐI VỚI NHÂN LOẠI

HT Nguyễn Đăng Khích

Phân Dẫn Nhập

Tôn giáo đã có từ ngàn xưa để đáp ứng nhu cầu tâm linh của con người, trong đó có yếu tố căn bản là giúp xã hội sống tốt đẹp hơn dựa trên yếu tố đạo đức hơn nghĩa. Xã hội loài người khởi đầu từ nếp sống bộ lạc đơn sơ rồi dần dần do nhu cầu sinh tồn, đời sống văn minh hơn, có nề nếp và liên kết phức tạp hơn... Nói rõ hơn từ đời sống ăn lông ở lỗ đến xã hội văn minh tân tiến hiện đại. Cũng với lý do cạnh tranh sinh tồn đó mà xảy ra biết bao chiến tranh chết chóc, gây khổ đau cho nhân loại khắp mọi nơi trên thế giới; có thể nói lịch sử của con người là lịch sử của chiến tranh! Ở đây chúng ta không đi sâu vào lịch sử khởi nguyên tôn giáo xuất hiện mà chỉ nhận thức nhu cầu tôn giáo trong cuộc sống. Các nhà khảo cổ nghiên cứu lịch sử loài người, đa số đồng ý rằng tôn giáo chỉ xuất hiện khi con người hiện đại tinh khôn hơn và hình thành xã hội khoảng 30,000 năm trở về trước. Họ đã tìm thấy người xưa chôn xác người thân cách đây cả chục ngàn năm, kèm theo đồ dùng cá nhân cho người cõi âm, điều này cho biết người xưa đã có đời sống tâm linh. Thực ra chưa có luận giải nào tìm ra tôn giáo xuất hiện trước tiên trên địa cầu ta đang sinh sống, chỉ biết các tôn giáo hiện hữu gần gũi vài ba ngàn năm trở lại đây mà thôi.

Trong phạm vi bài này, trước hết người viết đề cập đến *một số tương đồng về triết lý và tinh hoa của các tôn giáo* mà được Đạo Cao Đài và đa số cộng đồng tôn giáo thế giới thừa nhận.

Thứ nữa, đề cập đến *những nét giá trị đặc trưng của Cao Đài giáo và Ảnh hưởng của Tôn giáo này đối với nhân loại* mà khả dĩ đem đến thế giới con đường “chung sống hòa bình Đại đồng huynh đệ” và tìm về với nguồn cội tâm linh chung.

I.*- Những tương đồng chính (tinh hoa) của các tôn giáo

Các tôn giáo nếu nhìn về hình thức như tổ chức, lễ nghi...thì rất khác biệt nhau.

Tuy nhiên nếu đi sâu vào triết lý nội dung thì rất tương đồng nhau. Sau đây xin lược ra một số điểm tương đồng của đa số các nền tôn giáo trên thế giới.

1.-Nhìn nhận có một *Đấng Tối cao*, sáng tạo ra vạn vật. Tùy theo tôn giáo mà có danh xưng khác nhau như Trời, Thiên Chúa, Thượng Đế, Brama, Allah...

2.-Con người có *Thiên tính*, *Phật tính* hay lương tâm. Làm việc quấy bị cắn rứt lương tâm, tức là Thiên tính nhắc nhở.

3.- Nguyên nhân làm cho con người khổ đau vì con người còn *vô minh* mà không thấy được giá trị của chính mình và không thấy Phật tính hay Thiên tính tiềm ẩn nơi sâu thẳm lòng mình .

4.-Con người muốn thực hiện Thiên tính đó, cần phải có công phu học *hồi tu hành* cả đời . Một khi con người đã trải nghiệm trường đời và lúc bước vào con đường Thiên đạo tức là con đường nội tâm thì tâm trí không hướng ngoại mà để đi trên con đường Đạo, tìm đến Phật Trời, tức con đường trở thành Thần Thánh Tiên Phật.

5.- Con người *sống phải có mục tiêu* là trở thành con người hoàn hảo, khai mở được tuệ giác, hồi quang phản chiếu để tìm được chân tâm bản tính của chính mình và sống với nó để hòa đồng cùng Trời Đất mà về với cội nguồn (Đạo).

7.-Tôn giáo nào cũng dạy “*làm phải làm lành*” và xa lánh tội ác . Trời Phật không cần con người phải sùng bái ca tụng, mà con người phải làm giống như Trời Phật dạy.

8.-*Luật hơn quả* trả vay trả theo luật Công bình để nâng cao phẩm vị của chơn hồn .

II.*Những nét giá trị đặc trưng của Đạo Cao Đài

Khi khai mở Đạo Cao Đài, Đức Chí Tôn nói rõ là các tôn giáo đã khai mở từ trước cũng là ý muốn của Ngài bằng nhiều hình thức chiết Chơn linh giáng trần hoặc cho một Đấng cao trọng thay mặt Ngài mở Đạo.

Các vị Giáo chủ này khi xuống thế mang xác phàm nên truyền đạo nhiều trở ngại:

-Ngôn ngữ; chỉ sử dụng tiếng nói địa phương hoặc trong nước mình mà thôi

-Địa lý: thời xưa việc đi lại khó khăn nên phải cần lâu lắm có khi vài trăm năm, vị Giáo chủ không còn nữa thì mới Đạo mới được truyền ra nước khác

-Văn tự ghi chép: các vị Giáo chủ dạy Đạo thường là khẩu truyền, về sau các đệ tử tập kết lại, cho nên không chính xác lời của vị Giáo chủ đó dạy lắm. Đạo Phật có mấy lần các vị đại đệ tử lập Đại hội để tập kết lại những lời Phật dạy đã minh chứng điều đó.

Ngày nay khi con người tiến bộ văn minh vật chất lấn áp cả đời sống tinh thần. Nhân loại ngày nay, nhất là giới trẻ phần đông duy vật, chỉ chạy đua theo cơm áo gạo tiền, quên hẳn yếu tố tâm linh, chỗ dựa tinh thần của con người.

Theo nguyên lý, ĐẠO chỉ có MỘT. Nguyên lý bất nhị này, từ xưa triết lý nhà Phật, Đạo giáo, Dịch kinh . . . đã xác định, nhưng vì các tôn giáo không khai triển nguyên lý này một cách rõ ràng, tín đồ đạo nào thì cũng cho Đạo mình là cao siêu, là chánh và xem nhẹ các Đạo khác, rồi mâu thuẫn nhân lên đưa đến tình trạng Thánh chiến. Chiến tranh tôn giáo xung đột nhau nhiều lần trong lịch sử tôn giáo đã góp phần vào sự phá sản Đức tin và làm tôn giáo cao cả trở thành phàm giáo.

Các cuộc Thập tự chinh giữa Thiên Chúa và Hồi giáo bên Trung Đông vào thế kỷ thứ 13 - 14 và phong trào Jihad (Thánh chiến) bên Trung Đông vào thế kỷ thứ 10 về sau, thay vì “chiến đấu nội tâm” tốt đẹp, lại chuyển sang “Thánh chiến quá khích” dai dẳng, giết hại hàng vạn sanh linh là những thí dụ tiêu cực, trái với chơn truyền của Đạo giáo. Về sau đầu thế kỷ thứ 19, các phương tiện giao thông thuận tiện, tạo sự hiểu biết lẫn nhau

giữa các quốc gia dân tộc, các nhà Đạo học và các nhà báo nghiên cứu về tôn giáo có lẽ đã thấy sự phi lý của chiến tranh tôn giáo, đã có tổ chức những Hội Nghị thảo luận về đề tài tôn giáo và đưa ra nhận thức chung về sự tương đồng về tôn giáo thế giới.

Đạo Cao Đài khai mở năm 1926, đã nhanh chóng phát triển trong quần chúng Việt Nam lên tới cả hàng trăm ngàn tín đồ trong khoảng 5 năm đầu, trong đó có người ngoại quốc Cao Miên, Trung hoa, Pháp... Đặc biệt năm 1930, Ngài Gabriel Gobron, dân Pháp, thợ phẩm Tiếp Dẫn Đạo Nhơn lãnh phận sự Đại Diện Cao Đài Tòa Thánh Tây Ninh tại Pháp để bênh vực, truyền bá tư tưởng Cao Đài. Ngài đã viết báo giới thiệu Chủ nghĩa Cao Đài với thế giới và từ năm 1934 đến 1939 đã Đại Diện Hội Thánh tham gia các Đại Hội Tôn giáo thế giới như:

-Năm 1934, tham dự Đại Hội Thần Linh Học Quốc tế tại thành phố Barcelone (Tây Ban Nha), kêu gọi Pháp đối xử bình đẳng Đạo Cao Đài như Phật giáo và Thiên chúa

-Năm 1936, Đại Hội Tôn giáo thế giới ở London (Anh quốc), Ngài đã được cử tọa tham dự hoan nghinh nhiệt liệt khi trình bày về Đạo Cao Đài .

-Vào hai kỳ Đại Hội năm 1937 tại Glagow (Tô Cách Lan) và 1939 tại Paris (Pháp), Ngài kêu gọi tự do tín ngưỡng tại các xứ thuộc địa Pháp và các tôn giáo mới nhỏ hơn được đối xử công bằng như các tôn giáo xưa được trọng vọng, ưu đãi hơn trên diễn đàn tôn giáo quốc tế. Từ đầu năm 1931, thời Đức Quyền Giáo Tông Lê Văn Trung lãnh đạo Hội Thánh, Đạo Cao Đài đã được báo chí phương Tây tại nước Đức và Pháp luận bàn đến tư tưởng mới Đạo mới lạ này; cộng với sự phục vụ đặc lực của Ngài Gabriel Gobron truyền tải mới Đạo qua thông điệp của Đức Thượng Đế (Thánh ngôn) và thông điệp của Đức Q. Giáo Tông gửi đến các lãnh đạo thế giới và báo chí (1931). Đạo Cao Đài đã ra mặt trên diễn đàn quốc tế.

Rõ ràng tôn chỉ và mục đích của Đạo Cao Đài thu hút sự chú ý của các nhà Đạo học khắp nơi, nhưng lãnh đạo các tôn giáo khác chưa sẵn sàng nhìn nhận sự thật giáo lý dung hòa hợp nhất này. Đạo chỉ có Một, nguyên lý bất nhị này thì bao giờ cũng là nguyên lý không thể chối cãi được.

Đạo Cao Đài có nhiều nét giá trị đặc trưng . Trong phạm vi bài này, tác giả chỉ đưa ra những nét tiêu biểu quan trọng đến người đọc và nếu có duyên phận, đây là cơ hội cho tín hữu tìm hiểu thêm về giáo lý Cao Đài mà cố công tu hành tìm về với Thượng Đế trong thời kỳ đại ân xá kỳ ba này.

1.*- Giáo chủ Đức Thượng Đế truyền đạo bằng Huyền diệu Cơ Bút.

Khai mở Đạo Cao Đài, Đức Thượng Đế dùng huyền diệu cơ bút để truyền đạo lý. Tôn chỉ “Quy nguyên Tam giáo, Hiệp nhứt Ngũ chi”, chủ thuyết hòa đồng tôn giáo, thế giới đại đồng đã làm thuyết phục các môn đồ đầu tiên.

Thượng Đế, Đức Ngài ta không thấy mà làm cho ta tin chắc có, không nói mà ta hiểu, ta tin lời đạo đức Ngài dạy.

Thực ra, bên châu Âu nhất là nước Pháp đã có những Hội Thần Linh Học và Thông

Thiên Học vào đầu thế kỷ 20 đã thông công cùng thế giới vô hình bằng cách Xây Bàn. Ban đầu, các tông đồ Cao Đài đầu tiên cũng dùng phương pháp này, nhưng về sau Ôn Trên dạy thông công bằng Cơ Bút (Phò Cơ -Chấp bút) truyền đạt mau lẹ hơn. Chỉ có Đấng Chí Tôn Thượng Đế mới làm được chuyện phi thường ấy!

Cách mở Đạo độc đáo này từ xưa đến nay chỉ có trong cửa Đạo Cao Đài . Ngài chỉ vẽ từng chi tiết từ Tổ chức Hành chánh Đạo đến phần cốt lõi là con đường trở về với Ngài tức là được giải thoát khỏi luân hồi sanh tử .

Đối với người ngoài Đạo có vẻ khó tin,nhưng với tín đồ Cao Đài dường như có hiện tượng cảm ứng huyền nhiệm giúp họ tiếp thụ được những lời dạy Đạo đức chơn chánh của Đấng Thượng Đế (qua Cơ bút chỉ dạy).

2.*-Diệu dụng tinh hoa Tam giáo và Ngũ chi làm nền tảng Đạo Cao Đài:

“Tam giáo quy nguyên-Ngũ Chi phục nhứt”.

Đức Thượng Đế lấy tinh hoa Tam giáo làm căn bản để nhân loại thấy rõ chánh truyền của các tôn giáo rất cao quý, vẫn được tôn trọng, còn những khác biệt về hình thức lễ nghi, cúng kiến, cầu nguyện khác là thứ yếu, không quan trọng. Chính vì câu nệ về hình thức này mà đả ra nhiều câu nệ khác làm cho lu mờ cái tinh hoa cao trọng mà các tôn giáo chơn chánh trở nên phạm giáo. Tín đồ về sau này cũng chỉ giữ được cái thấp, cái cặn bã của tôn giáo mình mà quên đi cái tinh hoa, cao thâm của nó. Vì vậy, mà tín đồ càng ngày càng bị ràng buộc, nô lệ, dẫn đến cuồng tín, thay vì được mở tuệ giác, siêu thăng giải thoát như mục đích tối thượng của Đạo giáo.

Ngũ chi là: Nhon Đạo, Thần Đạo, Thánh Đạo, Tiên Đạo và Phật Đạo. Theo Cao Đài cho biết thời xưa Đức Thượng Đế tùy theo phong hóa của nhơn sanh mà gầy chánh giáo vì thế giới chưa thông đồng, nhơn sanh chỉ hành Đạo tư phương mình mà thôi. Ngày nay nhân loại hiệp đồng và hiểu biết nhau thì bị nhiều tôn giáo mà nghịch lẫn nhau, do đó, Đức Thượng Đế hiệp nhứt lại làm một.

Tông chỉ Tam giáo lớn Nho, Phật, Lão mà Cao Đài diệu dụng hiệp lại thành tông chỉ Cao Đài cho tín đồ tập rèn tâm tánh. Nghĩa là phải giữ trọn Tam tạng Ngũ thường (Nho), vẹn gìn Tam quy Ngũ giới (Phật) và cần luyện Tam bửu Ngũ hành (Lão). Tín đồ Cao Đài mà đạt được cả ba pháp môn trên thì đắc Đạo vậy.

Tóm lại, Đức Thượng Đế “Quy nguyên Tam giáo” làm học lý, còn “Hiệp nhứt Ngũ chi” là chỉ về phần thực hành. Đây là trường học 5 lớp đi từ thấp đến cao, mới nhập môn thì học Nhon Đạo, rồi tu tiến lên Thần Đạo, Thánh Đạo, Tiên Đạo và Phật Đạo.

3.*-Tổ chức giáo hội Dân chủ thời đại -Cơ chế Hội Thánh Lương Đài

Nền Chánh trị Đạo của Cao Đài gồm có hai phần:

#1.-Phần Vô hình

#2.-Phần hữu hình

Phần Vô hình thuộc về quyền Thiêng liêng của Đức Giáo Chủ Thượng Đế gọi là *Bát Quái Đài*. Phần hữu hình lãnh đạo Giáo hội gồm có hai Đài gọi là Nhị Hữu hình Đài : **Cửu Trùng Đài** (CTĐ) và **Hiệp Thiên Đài** (HTĐ).

Hai Đài này phối hợp chặt chẽ dẫn dắt nền Đạo luôn theo đúng Luật Pháp Chơn truyền. Ngoài ra, Hội Thánh của cơ chế Lương Đài này còn phải lắng nghe nguyện vọng của tín đồ qua Đại Hội Nhơn Sanh định kỳ như luật định theo nhu cầu tiến hóa của nhân loại và quan niệm “*Ý dân là Ý Trời*” như hai câu liễn đặt tại các cổng vào Tòa Thánh và Thánh Thất:

*“Cao thượng Chí Tôn Đại Đạo Hòa bình Dân Chủ MỤC,
Đài tiền sùng bái Tam Kỳ cộng hưởng Tự Do QUYỀN*

3.1*-Cửu Trùng Đài (CTĐ)

Đức Giáo Tông là Chương Quản Cửu Trùng Đài, anh cả của toàn Đạo.

Giáo Tông có quyền thay mặt cho Đức Chí Tôn mà diu dắt cả tín đồ trong đường Đạo và đường Đời (PCT, T-20)

CTĐ là cơ quan Hành chánh Đạo, lo về phổ tế, giáo hóa, chăm sóc và bảo trọng tín đồ. Thi hành theo khuôn viên Luật Pháp của Đức Chí Tôn đã thành lập:

- Pháp thì có Pháp Chánh Truyền và Thánh Ngôn.
- Luật thì có Tân Luật và Đạo Luật Hội Thánh.

CTĐ có chín phẩm cấp (9) từ đạo hữu đến Giáo Tông. Hội Thánh CTĐ tại trung ương có Cửu viện (9 bộ) giúp điều hành cơ Đạo, tại địa phương có 4 cấp Trấn Đạo (vùng), Châu Đạo (Tỉnh), Tộc Đạo (Quận) và Hương Đạo (xã). Đó là hệ thống 5 cấp Hành chánh Đạo.

3.2*-Hiệp Thiên Đài (HTĐ)

Đức Hộ Pháp, Chương Quản HTĐ nắm Luật Pháp và Bí pháp của Đạo. Hộ Pháp là người nắm cơ mầu nhiệm của Đạo, nắm luật của Đời, xử đoán cả chức sắc và cả tín đồ cùng xin ban thưởng, công thưởng tội trừng nơi mặt thế này. Lo bảo hộ luật Đời và luật Đạo, chẳng ai qua luật mà Hiệp Thiên Đài chẳng biết ‘ (*PCT chú giải, T.93*) HTĐ là nơi để Đức Giáo Tông thông công cùng Bát Quái Đài, tức Thiên triều cai quản càn khôn vũ trụ. HTĐ có 3 chi:

- Chi Pháp: *Bảo thủ Chơn truyền*, gìn giữ luật lệ (Bộ Pháp Chánh),
- Chi Đạo lo *cứu khổ* (Phước Thiện) và luyện Đạo tu Chơn (Tịnh Thất)

- Chi Thế lo *cứu thế* (Ban Thế Đạo)

Nhờ có chức sắc HTĐ nắm luật lệ (tư pháp) luôn luôn bên cạnh Chức sắc CTĐ đang hành Đạo làm chủ các Thánh Thất và cơ sở các nơi mà phát giác kịp thời sai phạm, không để tệ nạn xảy ra (phạm giới, tham ô, sa đọa...) tràn lan rồi mới tìm cách giải quyết thì đã muộn rồi. HTĐ là cơ quan bảo vệ luật pháp, không cho vi phạm xảy ra, nếu có thì kịp thời sửa trị.

4.*- Chức Sắc Nữ phái của Đạo Cao Đài

Đạo Cao Đài có Chức sắc Nữ phái trong các hệ thống Hội Thánh Cửu Trùng Đài (CTĐ), Hiệp Thiên Đài (HTĐ) và Phước Thiện (PT) . Phái nữ có tổ chức hệ thống dọc riêng như nam phái trong hệ thống CTĐ và PT.

Đạo Cao Đài có chức sắc phái nữ , điều mà các tôn giáo khác hầu như không có. Có chăng là các nữ tu như Phật giáo thì có Ni cô, Ni sư, bên Thiên chúa có Sơ (soeur), chớ không có chức sắc phẩm cấp như Cao Đài. Điều này nói lên sự bình đẳng nam nữ có tính thời đại văn minh tiến bộ, tôn trọng nhân quyền không phân biệt giới tính trong tôn giáo Cao Đài, thể hiện lòng bác ái và tính công bình Thiên Đạo.

5.*-Tân luật và Pháp Chánh Truyền

The New Religious Code and The religious constitutional laws of Caodaism

Đạo Cao Đài vận hành theo Luật Pháp:

- Luật là Tân Luật và Các Đạo Nghị Định và Pháp là Pháp Chánh Truyền. Pháp Chánh Truyền là Hiến Pháp của Đạo do Đức Chí Tôn đặt để.

5.1.*-TânLuật

Bộ Tân luật làm ra vào thời mới khai Đạo và tại nước Việt Nam. Gọi là Tân Luật vì bộ Luật này có thể thay đổi thêm bớt tùy theo phong tục tập quán của từng nước và tùy theo trình độ tiến hóa của nơn sanh.

Bởi thường cập nhật hóa, cho nên thời điểm nào cũng mới nên gọi là Tân luật.

Điều căn bản mà luật không thay đổi là phần dựa vào Pháp Chánh Truyền . Tân Luật ban đầu, Đức Chí Tôn dạy các vị tiên khai soạn và dâng lên Đức Chí Tôn phê chuẩn. Về sau này, luật lệ nếu được bổ sung sửa đổi thì do Quyền Vạn Linh gồm có ba Đại hội: ĐH Nhơn sanh, ĐH Hội Thánh và Thượng Hội quyết định theo tinh thần dân chủ đa số.

5.2.*-Pháp Chánh Truyền (PCT)

(Trích trong Cao Đài Tì Điển của HT Nguyễn văn Hồng)

“Pháp Chánh Truyền là pháp luật chơn chánh mà Đức Chí Tôn Ngọc Hoàng Thượng Đế truyền dạy để làm căn bản lập giáo, tổ chức và điều hành nền Đại Đạo Tam Kỳ Phổ Độ (ĐĐTKPĐ)

Pháp Chánh Truyền được Đức Chí Tôn ban cho ngay sau khi làm lễ Khai Đạo tại Thánh

Thất tạm đặt tại Từ Lâm Tự (chùa Gò kén) Tây ninh. Đó là đêm 15 rạng 16 tháng 10 năm Bính Dần (dl. 20-11-1926), phò loan: Đức Hộ Pháp và Đức Thượng Phẩm.

Bản văn Pháp Chánh Truyền này rất quan trọng, nên Đức Lý Giáo Tông dạy Đức Phạm Hộ Pháp chú giải Pháp Chánh Truyền ra từng chi tiết cho thật rõ ràng để dễ thi hành, và dâng lên cho Đức Lý Giáo Tông duyệt lại rồi mới ban hành.

Ngày nay, Đạo Cao Đài có quyền Pháp Chánh Truyền Chú Giải làm cơ sở tổ chức điều hành nền Đạo, và có thể gọi đây là Hiến pháp của Đạo, do Đức Chí Tôn qui định, nên có tính cách cố định, bất di bất dịch trong thất ức niên.

Các luật pháp khác của Đạo, Đức Chí Tôn giao cho Vạn linh mà nhơn sanh làm đại diện, tự lập luật tu hành cho vừa trình độ của nhơn sanh. Sự lập pháp này được tổ chức qua ba hội, được gọi là Ba Hội Lập Quyền Vạn Linh.

PCT qui định các phẩm Chức sắc nam nữ của CTĐ và HTĐ, quyền hành và đạo phục của mỗi phẩm cấp và việc thăng thưởng Chức sắc.

Đức Chí Tôn lập PCT có tính cách vô cùng mới mẻ và tiên bộ so với các tôn giáo khác của thời Nhị Kỳ Phổ Độ, vì nó bao gồm cả hai khuynh hướng quân chủ và dân chủ, dùng hai khuynh hướng ấy để kèm chế nhau và buộc phải dung hòa cùng nhau, để cho sự tiến hóa của nhơn sanh được nhanh chóng trên con đường đạo đức trung dung, chí thiện chí mỹ.

Đức Chí Tôn có dạy: *“Thầy tưởng chẳng cần nói, nếu ai là đạo đức, đọc đến cách lập pháp của Thầy mà chẳng mừng giùm cho nhơn loại.”* (TNHT)

Hội Thánh viết lời tựa của quyền PCT, xin trích ra vài đoạn như sau:

“Nghĩ vì cơ huyền vi mầu nhiệm của Đạo có Thiên điều, cũng như cơ Đời có luật pháp chọn truyền để chế ngự những dục vọng bất chánh, mà ở cõi nào và đời nào cũng có, nếu không có gì chế ngự thì sự điều hòa tốt đẹp của cơ Tạo Hóa sắp đặt có thể mất đi mà chớ, nên khi mở ĐĐTKPĐ, Đức Chí Tôn đã lập ngay một Pháp Chánh Truyền và Tân Luật để điều hành guồng máy Hành Chánh Đạo, hầu bảo thủ chọn truyền và công bình Thiên đạo, kèm theo luật pháp còn có Thánh ngôn và giáo điều dạy bảo.”

Tóm lại, Luật Pháp của Đạo dựa trên căn bản *“Luật Thương Yêu và Quyền Công Chánh”*. Hình phạt cho người vi phạm có tính răn đe giáo dục hơn là trừng phạt như quì hương, giáng chức hoặc cùng lắm là trục xuất khỏi Đạo, chứ không có hành hạ thể xác và nhân phẩm. Chức sắc hành Đạo buộc phải tuyên thệ giữ dạ vô tư, công bình chánh trực đối với đồng Đạo cũng như người đời.

6.*- Con đường trở về với Đức Thượng Đế sau khi chết: Con Đường Thiêng Liêng Hằng Sống (CĐTLHS)

Khác với các tôn giáo đã có từ trước, Cao Đài giáo chỉ rõ con đường tin đồ sẽ đi về đâu sau khi từ trần . Đức Hộ Pháp dạy:

“Nếu hiểu theo Chọn Pháp của Đức Chí Tôn thì CĐTLHS là con đường dành cho các

chọn hôn khi thoát xác, rồi quay về với Đức Chí Tôn để được định vị, thăng hay đọa. Nhưng nếu hiểu theo triết lý nhà Phật, thì CĐTLHS là con đường của Luân hồi.”

Đặc ân này dành cho tín đồ giữ trai kỳ từ 10 ngày trở lên thì được”thọ truyền bửu pháp”, tức hưởng trọn đủ kinh kệ và các bí pháp: cầu hôn, cầu siêu, tấn liệm, làm phép xác, độ thăng và:

Chín tuần cứu qua chín tầng trời ($9 \times 9 = 81$ ngày).

Từ Cửu cửu đêm đủ 200 ngày: làm lễ Tiểu tường

Từ sau ngày Tiểu tường đêm đủ 300 ngày thì làm lễ Đại tường.

Đức Hộ Pháp, Chương Quân HTĐ nắm Bí pháp của Đạo, là người duy nhất được Đức Chí Tôn chọn thay Người đứng đầu để mở Đạo. Ngài được Đức Chí Tôn cho xuất Chơn thần về cảnh Thiêng liêng và nhờ đó Ngài đã thuyết Đạo mô tả lại cặn kẽ “Con đường Thiêng liêng Hằng sống” để cho toàn tín đồ biết trước đặng sau ngày từ trần sẽ không bỏ ngỡ khi Dục tấn trên CĐTLHS, tức về với Đức Chí Tôn.

7.*- Hội Thánh lãnh đạo của giáo hội là tô tử của chúng sanh

Đối với môn đệ Cao Đài, muốn đắc quả phải “phụng sự vạn linh”. Từ lối xưng hô với nhau, Đức Chí Tôn dạy coi nhau như anh em một nhà. Pháp chánh truyền dạy:” *Giáo Tông là anh cả các con*”. Anh chị em cả thầy mọi cấp từ đạo hữu đến Giáo Tông.

Đối với các giáo phái khác, các cấp lãnh đạo giáo hội là chúa, là thầy, là cô, là sư ông, là cha ... của thiên hạ. Còn chức sắc Hội Thánh của Đức Chí Tôn, thay thế thân xác của Ngài đặng làm tô tử cho con cái Ngài tức chúng sanh, làm đầy tớ phục vụ nhơn sanh, chia khổ với chúng sanh, phụng sự chúng sanh chứ không phải làm quan Đạo được chúng sanh cung phụng. Phải đạt được Thánh chất như thế mới xứng đáng là chức sắc Cao Đài.

8.*- Chủ trương Thế giới Đại đồng và Thiên Đạo Giải thoát

Mục đích chính của Đạo Cao Đài đối với xã hội là mong cầu một thế giới đại đồng, hòa bình chung sống; con người nhìn nhận có cùng nguồn gốc, cùng Cha chung, tất cả là con của Thượng Đế. Muốn được vậy, trước hết các tôn giáo cần nhìn nhận “giá trị tâm linh chung”, gạt bỏ các dị biệt phát sinh do tập quán địa phương, các giáo điều xưa cũ không phù hợp với nền văn minh hiện đại... Về văn hóa, Cao Đài chủ trương lấy Đạo Nhơn luân trong Nho giáo làm căn bản trật tự xã hội tu, tề, trị, bình mà Đức Thượng Đế gọi là Nho tông chuyên thể.

Phải nhìn nhận rằng các tôn giáo đã có chưa đáp ứng được nhu cầu xã hội (Đời) và tín ngưỡng tinh thần (Đạo):

- Các tôn giáo chỉ chủ hướng về Đạo như Phật giáo, Lão giáo... không chú trọng tới đời sống nhân sinh.

- Ngược lại có các đạo giáo hướng về đời nhiều hơn về Đạo như Nho giáo và các Thánh Đạo khác; thậm chí càng can thiệp sâu rộng về chính trị để củng cố thế lực và mở mang công tác truyền giáo.

Riêng Đạo Cao Đài, ta thấy Đạo chủ trương đứng ở giữa, gánh cả hai vai Đạo và đời. Về mặt Đạo, Hội Thánh hướng dẫn tín đồ con đường tu từ Nhơn Đạo đến Thiên Đạo qua trường học 5 cấp trong Ngũ chi Đại Đạo (Nhơn Đạo, Thần Đạo, Thánh Đạo, Tiên Đạo và Phật Đạo) ngõ hầu giải thoát khỏi luân hồi sanh tử (Thiên Đạo giải thoát là cứu cánh của người tu). Về mặt Đời, Hội Thánh lo cứu khổ chúng sanh, Hội Thánh đã có hẳn một Hội Thánh Phước Thiện để lo cho nhơn sanh: làm cha cho kẻ mồ côi không cha, miếng cơm tấm áo cho kẻ đói lạnh, thành lập các viện mồ côi, nhà dưỡng lão ... Ngoài ra, cũng có cơ quan cứu thế, giúp Đạo trợ Đời, bệnh vực kẻ thế cô, giúp đời nên đạo ...

III.*- Tổng Luận

***Phép lạ thời mới khai Đạo**

Khai mở một mối Đạo là một vấn đề lớn đầy khó khăn để đưa Đức tin vào lòng người. Do đó, ngoài triết lý thuyết phục, vị Giáo chủ mở Đạo còn có thực hiện những phép lạ như chữa bệnh không dùng thuốc, biến hóa đảo chiều sự vật, biến mù mắt thành sáng sửa... Đức Chúa Jesus Christ biến đất đá thành bánh để cứu đói, chữa bệnh cứu dân...

Tương tự như Đức Chúa, lúc mới khai Đạo Cao Đài, Đức Chí Tôn (vô hình) đã dùng huyền diệu chữa mắt cho Ngài Lê văn Trung, họa thơ Đường luật của vài thi sĩ Sài Gòn bỏ trong bì thơ dâng lên, Đức Ngài họa y vận và trả lời cả thắc mắc trong bài thơ xướng... Ngoài ra, thời kỳ khai Đạo còn có việc chữa bệnh nặng hoặc tà ma rất phổ thông đến tận địa phương. Chức việc Bàn Trị Sự làng xã chữa bệnh bằng nước cúng:

-Thiết đàn cúng Thầy rồi, chủ lễ cầu nguyện thỉnh hai chén nước âm dương đổ chung vô một cái ly khác, cầu nguyện Đức Chí Tôn và vừa niệm “*Cam lồ Ma ha thủy tiêu trừ tật bệnh*” khi đổ 2 chén nước vào nhau (vào ly riêng), cho người bệnh uống. Lành thay, tại địa phương người viết bệnh nhân là hàng xóm bị bệnh điên đã hết bệnh. Sau đó, số tín đồ sở tại nhập môn vào Đạo càng ngày càng đông hơn...

Sau này, khi nền Đạo đã thành, tức có chỗ đứng vững vàng trong nước và trên trường quốc tế thì hiện tượng huyền diệu trên không thấy ghi nhận nữa: Đạo đã đi vào thời kỳ Chánh pháp.

A.*- Không kể những phép lạ nêu trên, những nét giá trị đặc trưng của Đạo Cao Đài được tóm lược sau đây;

1.*- Giáo chủ là Đức Thượng Đế vô hình truyền đạt bằng Huyền diệu Cơ Bút để khai mở mối Đạo.

Đức Thượng Đế dạy Đạo (1925) chưa đầy 2 năm thì làm Lễ Khai Đạo ngày 18-11-1926 (Âl 15-10 Bính Dần).

Lễ khai Đạo ba tháng sau, Hội Thánh đã lập thành, Luật Pháp đã ấn định và có hàng vạn tín đồ thì dĩ nhiên Đạo Cao Đài trở thành một nền Tân tôn giáo.

Trong lịch sử tôn giáo chỉ có Đấng Cao Đài mới làm được việc mở mối Đạo một cách phi thường này trong một thời gian quá ngắn.

2.*- Diệ dụng tinh hoa Tam giáo làm tôn chỉ Đạo Cao Đài Đại Đạo:

” Tam giáo quy nguyên, Ngũ chi phục nhứt”.

*Tam giáo:

- Tam tạng Ngũ thường (Nho giáo)
- Tam Quy Ngũ giới (Phật giáo)
- Tam bửu Ngũ hành (Lão giáo)

*Ngũ chi:

-Nhơn Đạo-Thần Đạo-Thánh Đạo-Tiên Đạo-Phật Đạo

Tam giáo quy nguyên là nói về học lý, còn Phục nhứt Ngũ chi là chỉ về thực hành.

3.*- Tổ chức giáo hội Dân chủ thời đại -Cơ chế Hội Thánh Lương Đài

- Cửu Trùng Đài lo về Hành chánh Đạo (hành pháp)
- Hiệp Thiên Đài lo về gìn giữ luật pháp (tư pháp)

Hai Đài phối hợp nhau, kèm chế nhau để con đường chánh trị Đạo luôn luôn đi đúng Chơn truyền.

4.*- Đạo Cao Đài có Chức Sắc Nữ phái :

Đây là đặc ân của Đức Chí Tôn ban cho, Nữ phái cũng được dự vào hàng Chức sắc Hội Thánh, thể hiện lòng bác ái và tính công bằng đối với con cái nam nữ của Ngài. .

5.*-Tân luật và Pháp Chánh Truyền

Dựa trên căn bản “*Luật Thương Yêu và Quyền Công Chánh*”.

TL và PCT ấn định tổ chức và điều hành Hội Thánh.

- Pháp Chánh Truyền là Hiến Pháp của nền đạo do Đức Chí Tôn viết ra có giá trị vĩnh viễn.
- Tân luật ban đầu do Hội Thánh soạn ra và được Đức Chí Tôn phê chuẩn. Tân luật về sau này có thể thay đổi do ý nguyện, trình độ tiến hóa của nhơn sanh và tùy theo tập quán của từng nước do Quyền Vạn Linh quyết định. Nghĩa là Bộ Luật luôn được cập nhật hóa theo thời gian nên mọi thời đại đều được đổi mới nên gọi là Tân Luật.

6.*-: Con Đường Thiêng Liêng Hằng Sống (CĐTLHS)

-Là Con đường trở về với Đức Thượng Đế sau khi chết

Đạo Cao Đài chỉ vẽ rõ ràng con đường trở về với Thượng Đế sau khi thoát xác phải trải qua các tầng trời, cung này điện nọ để được nhìn lại sở hành nơi thế gian, học hỏi, tu tỉnh . . . tức

là Dục tấn trên CĐTLHS. Nếu nghiệp còn nặng nề phải luân hồi chuyển kiếp tu hành thêm nữa và cuối cùng về với Đấng Thượng Đế, chứ không nói chung chung như Thiên đàng, Cực lạc hay cõi vĩnh hằng.

7.*- Lãnh đạo của giáo hội tức Hội Thánh là tội tớ của chúng sanh

Theo lời dạy của Đức Chí Tôn, muốn đắc quả tức giải thoát phải “phụng sự vạn linh”. Chức sắc Đạo phải phục vụ nhơn sanh, làm tội tớ chúng sanh chứ không phải làm Thầy, làm cha thiên hạ như các quan Đạo thường thấy.

8.*- Chủ trương Thế giới Đại đồng và Thiên Đạo Giải thoát

Đạo Cao Đài chủ trương một thế giới đại đồng, hòa bình chung sống, cùng một Cha chung Thượng Đế, tất cả là anh chị em với nhau và cùng có niềm tin chung để kiến tạo một thế giới an bình hạnh phúc. Về tín ngưỡng, tín đồ Cao Đài theo đúng Pháp Điều sẽ được siêu thăng giải thoát tức được về với Thượng Đế.

B.*- Ảnh hưởng của Đạo Cao Đài đối với nhân loại và Yếu tố giữ môi Đạo Cao Đài trường tồn đến “thất ức niên”

Có hai yếu tố chính giúp chúng ta tin tưởng Đạo Cao Đài sẽ thức tỉnh nhân loại “làm lành lánh dữ”, tránh cơ tỵ diệt, nhìn nhận con người cùng chung nguồn cội, tất cả đều là anh em cùng CHA chung Thượng Đế và tin tưởng sự thiết yếu “gom lại các chuồng chiên” của Ngài.

1.*- Ảnh hưởng của Đạo Cao Đài đối với nhân loại: Nền Quốc Đạo và phong hóa Việt Nam sẽ làm mô hình chung cho nhân loại

Trong phần I, chúng ta đã nhìn nhận những chân lý tương đồng của các tôn giáo. Vì là chân lý là bất biến, bất khả tư nghị nên Cao Đài tự mỗi Đạo đã có và chỉ nhắc lại cho nhân loại thấy mà nhìn nhận. Thêm vào đó, sự kết hợp tinh hoa tam giáo của Cao Đài giáo đã bổ sung lẫn nhau giữa cái thừa cái thiếu của các tôn giáo khác nhau thông qua nền văn hóa Việt Nam do ảnh hưởng từ Tam giáo dạy dân tộc VN tu cho được “chí thiện, chí nhơn” từ Nho Lão và tu cho đặng “đại từ đại bi” từ Phật giáo.

Về sau, từ thế kỷ 16 Thiên Chúa giáo du nhập vào VN, mặc dù đã có trở ngại ban đầu do đụng chạm đến phong tục tập quán, nhưng dần dần do tôn chỉ “bác ái, mến Chúa yêu người” cũng hợp với dân tộc VN và được chấp nhận rộng rãi.

Các khối tinh thần (tôn giáo) này hợp lại làm thành một tư duy tôn giáo đại chúng để bảo trọng tinh thần quốc túy của mình. Nền phong hóa VN có sự kết hợp hoàn hảo này xuất phát từ tam giáo có thể làm mô hình chung cho nhân loại trên thế giới.

Điều đáng ghi nhận là sự khát vọng tâm linh và trọng vọng tôn giáo của dân tộc VN: việc đưa 3 nền tôn giáo lớn vào học đường và môn thi Tam giáo (Nho, Phật, Lão) vào các triều đại vua thời Hậu Lý (1009-1225), Trần (1226-1400) ...vào thế kỷ thứ 11 đến 14. Đây là thời đại vàng son của nền văn minh Việt Nam trong mọi lãnh vực văn học, kinh tế nông nghiệp, quốc phòng. . .Có phải chăng nền cai trị Vương Đạo này đã “hợp lòng dân, thuận ý Trời” nên

hai triều đại này lâu dài đến 4 thế kỷ?

Một điểm cần chú ý nữa là, nền văn hóa hơn bốn ngàn năm văn hiến của VN đã tôn thờ Trời và Người.

-Ông bà tổ tiên mất, con cháu cúng thờ Người tức “Thiên hạ”, coi trọng người chết như còn sống.

-Trong làng xã thờ các vị công thần, thần linh đã được sắc phong (từ nhà vua) hoặc thế phong (do dân chúng ngưỡng mộ công đức tôn thờ).

-Và trên hết nhà vua thờ Trời, phong tục cúng tế lễ Nam Giao vào ngày mùng 9 tháng giêng âm lịch hằng năm.

Như vậy, Triết lý lập giáo cao siêu của Đạo Cao Đài không ngờ đã có sẵn về tín ngưỡng hay về xã hội xuất phát từ tinh thần Đạo giáo của Tổ Tiên Việt Nam chúng ta.

Loài người hiện nay tiến bộ văn minh vật chất tốt độ, ... sở hữu vũ khí giết người hàng loạt trong tích tắc, nhưng về mặt tinh thần lại lười dần, bản chất chiếm hữu quyền lợi, chủ nghĩa dân tộc cực đoan, chủ nghĩa Cộng sản my dân và nạn kỳ thị sắc tộc vẫn còn... sẽ không tránh khỏi cơ tự diệt .

Nền phong hóa VN kết hợp với sự dung hợp các tôn giáo của tổ tiên là di sản quý giá và là kho thuốc có thể lấy ra làm phương thuốc cứu khổ cả tinh thần nhân loại. Nói cho cùng, đó là “*bác ái và công bằng*” giữa người với người, là hườn thuốc phục sinh cứu khổ loài người thoát cơn tự diệt vậy.

Ngày nay, Đấng Cao Đài cũng dạy tín đồ thờ Thiên Nhân tức thờ Chơn Thần của Chí Linh trong đó có chúng sanh, tức thờ Lương tâm toàn thể vậy.

Đức Hộ Pháp dạy:

“Thờ Thiên nhân là thờ Chơn Thần của Chí linh cho hiệp cùng vạn linh tức là thờ ngôi Thái cực, bởi Thiên nhân thuộc Chơn thần và Thần cư tại nhân. Muốn kiến phải nhờ mắt muốn thức phải nhờ trí, kiến thức là căn bản của trí thức tinh thần hơn loại, do vậy Lương tâm hay Linh tâm là Thiên Nhân của trí thức tinh thần nên Đại Từ Phụ dạy thờ Thiên Nhân tức là thờ Lương tâm toàn thể làm nền móng Cao Đài, tức Đền Thờ Cao Trọng hay là Đức Tin lớn của Chí Tôn tại thế này”.

Tóm lại, Đức Thượng Đế đã chọn Việt nam mở Đạo, giống dân nhỏ bé bị nô lệ hơn ngàn năm mà vẫn giữ được bản sắc dân tộc, từ xưa vốn không có Đạo nhà, nhưng từ khi lập quốc đã biết tôn thờ Trời, tin tưởng có thể giới vô hình và đã đón nhận các tôn giáo chơn chánh du nhập.

Bài thi Đức Chí Tôn ban cho Cựu Quốc Trưởng VN Bảo Đại đã tiên tri làm cho ta vững tin hơn: Nền Quốc Đạo và phong hóa Việt Nam sẽ thành mối Đạo chung và nền văn hóa chung cho hơn loại.

*“Quốc Đạo kim triêu thành Đại Đạo,
Nam Phong thử nhứt biến Nhơn Phong”.*

2.*-Nền Chính trị Đạo Lương Đài phân quyền và phối hợp chặt chẽ hành Đạo theo Luật Pháp Chơn Truyền và lưu truyền lâu dài.

Hội Thánh Cửu Trùng Đài (CTĐ) và Hiệp Thiên Đài (HTĐ) phối hợp chặt chẽ dẫn dắt nền Đạo luôn theo đúng Luật Pháp Chơn truyền. Ngoài ra, Hội Thánh của cơ chế Lương Đài này còn phải lắng nghe nguyện vọng của tín đồ qua Đại Hội Nhơn Sanh định kỳ như luật định theo nhu cầu tiên hóa của nhân loại và quan niệm “*Ý dân là Ý Trời*”.

“Cao thượng Chí Tôn Đại Đạo Hòa bình Dân Chủ MỤC,

Đài tiền sùng bái Tam Kỳ cộng hưởng Tự Do QUYỀN

Hội Thánh viết lời tựa của quyền Pháp Chánh Tuyên, xin trích ra đoạn như sau:

“Nghĩ vì cơ huyền vi mầu nhiệm của Đạo có Thiên điều, cũng như cơ Đời có luật pháp chơn truyền để chế ngự những dục vọng bất chánh, mà ở cõi nào và đời nào cũng có, nếu không có gì chế ngự thì sự điều hòa tốt đẹp của cơ Tạo Hóa sắp đặt có thể mất đi mà chớ, nên khi mở ĐĐTKPĐ, Đức Chí Tôn đã lập ngay một Pháp Chánh Truyền và Tân Luật để điều hành guồng máy Hành Chánh Đạo, hầu bảo thủ chơn truyền và công bình Thiên đạo, kèm theo luật pháp còn có Thánh ngôn và giáo điều dạy bảo.”

Hiệp Thiên Đài nắm chặt luật pháp, bảo thủ chơn truyền giúp cho bên Cửu Trùng Đài hành pháp đi đúng phương hướng. Chức sắc Bộ Pháp Chánh thuộc HTĐ luôn luôn theo dõi hành vi của chức sắc Hành quyền hành chánh Đạo để kịp thời ngăn chặn hay sửa trị, đúng như Đức Chí Tôn phán dạy Hiệp Thiên Đài :

PCT:- “Lo bảo hộ luật đời và luật Đạo, chẳng ai qua luật mà Hiệp Thiên Đài chẳng biết”.

-Đây là nhiệm vụ tối yếu của HTĐ cộng với tinh thần dân chủ “*Ý dân là ý Trời*” qua Đại Hội Nhơn Sanh định kỳ sẽ giữ cho cơ Đạo vận hành xuyên suốt đến thất ức niên (700,000 năm) như câu đối Đức Chí Tôn tiên tri được đặt nơi Thánh Thất tạm Gò kén, Tây ninh nhân ngày Lễ Khai Đạo (1926):

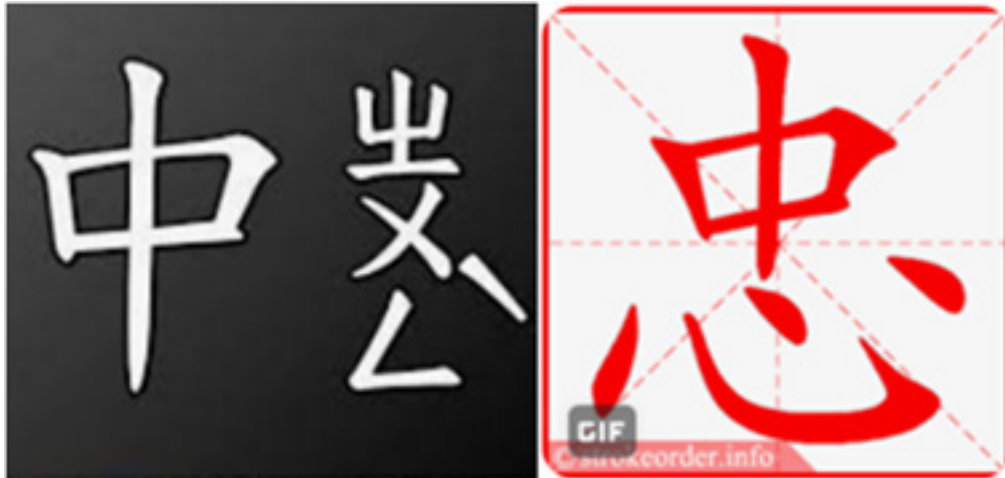
Di Lạc thất bá thiên niên quảng khai Đại Đạo,

Thích Ca nhị thập ngũ thế chung lập Thiên môn.

HT Nguyễn Đăng Khích

CHỮ TRUNG

Đỗ Chiêu Đức

TRUNG 中 là Ở GIỮA, Ở BÊN TRONG. Như Trung Tâm 中心 là ở ngay chính giữa và Tâm Trung 心中 là ở ngay trong lòng. TRUNG là chữ viết được hình thành theo phép Chỉ Sự với diễn tiến của chữ viết như sau :

Giáp Cốt Văn Kim Văn Đại triện Tiểu Triện Lệ Thư

Ta thấy :

Giáp Cốt Văn và Kim Văn là một hình chữ nhật và một hình tròn được số một gạch đứng chia đôi để chỉ vị trí ở giữa; nên TRUNG 中 có nghĩa gốc là ở ngay chính giữa do cách Chỉ Sự này. Đến Đại Triện thêm 2 vạch trên tiêu biểu cho phần thượng và 2 vạch dưới tiêu biểu cho phần hạ để càng làm nổi bật phần TRUNG là ở giữa hơn. Nhưng đến Tiểu Triện thì lại được lược bỏ đi cho khỏi rườm rà và kịp đến phần Lệ Thư thì diễn tiến đã giống như chữ viết hiện nay : TRUNG 中 là GIỮA. Cho nên...TRUNG 中 là điểm HÒA của bốn hướng Đông Tây Nam Bắc, là TRUNG ƯƠNG 中央, là TRUNG TÂM 中心, là Điểm chia đều của Trên Dưới, Phải Trái và Bốn Phương.

Ngày xưa khi khoa học Địa Lý chưa được phát triển, thì dân tộc Hán cho mảnh đất của mình ở là bình nguyên trung tâm, nên mới gọi là Đất TRUNG NGUYÊN 中原, và so với bốn phương những bộ tộc khác chưa được khai hóa thì Hán Tộc là bộ tộc tinh hoa nhất, nên mới gọi là đất TRUNG HOA 中華. Qua biết bao thăng trầm lịch sử xuyên suốt hơn năm ngàn năm, mãi đến Cách Mạng Tân Hợi của Tôn Dật Tiên tiên sinh 孫中山先生 thành công, tên nước mới được đặt là TRUNG HOA DÂN QUỐC 中華民國.

Như trên đã nói TRUNG là ở bên trong, như TÂM TRUNG 心中 là Ở Trong lòng; PHÒNG TRUNG 房中 là Ở Trong Phòng, XA TRUNG 車中 là Ở Trong Xe...Cả nghĩa bóng «TRONG ÂM THẨM» gọi là ÁM TRUNG 暗中 là Len Lén. GIA TRUNG 家中 là Trong Nhà, mà cũng có nghĩa là Trong Gia Đình nữa.

TRUNG còn chỉ việc gì đó bị bỏ dở nửa chừng, như TRUNG ĐOẠN 中斷, TRUNG CHỈ 中止 là Đình chỉ giữa chừng ,là Ngưng ngang.

TRUNG còn chỉ việc gì đó đang được tiến hành, như DUỐC TẠI NGHIÊN CỨU TRUNG 藥在研究中 là «Thuốc còn đang nghiên cứu»; TẠI ĐIỀU TRA TRUNG 在調查中 là Còn đang điều tra...

TRUNG là thành phần không trên cũng không dưới; Không phải cũng không trái, Không giỏi cũng không dở, không đẹp cũng không xấu... Ta có từ tiêu biểu là :

TRUNG BÌNH 中平 : BÌNH là Bằng, nên Trung Bình là Mức bằng của phần giữa, không hơn không kém, không tốt không xấu, không cao không thấp...

TRUNG còn có nghĩa là môi giới, như TRUNG GIAN NHÂN 中間人 là Người Trung Gian, Người đứng giữa, là Người môi giới. TRUNG là một nửa, như TRUNG ĐỒ 中途 là Nửa Đường. TRUNG DẠ 中夜 là Nửa Đêm.

TRUNG là ở bên dưới, như ÂM PHỦ TRUNG 陰府中 là Ở dưới Âm Phủ; THỦY TRUNG 水中 là Ở dưới nước; ĐỊA TRUNG 地中 là Ở dưới đất, mà cũng có nghĩa là ở trong đất nữa; Ta có từ ĐỊA TRUNG HẢI 地中海 là Cái biển ở trong đất liền.

TRUNG là ở trên, như KHÔNG TRUNG 空中 là Trên Không, Trên Trời; SƠN TRUNG 山中 là Trong núi, Trên Núi. Tăng Quảng Hiền Văn có câu :

山中也有千年樹, Sơn trung dã hữu thiên niên thụ,
世上難逢百歲人。 Thế thượng nan phùng bách tuế nhân.

Có nghĩa :

Trên núi còn có cây sống đến cả ngàn năm, chớ...

Trên đồi này rất khó mà gặp được người sống đến một trăm tuổi.

Câu nói này bị «phá sản» hoàn toàn trong xã hội ngày nay ! Nạn phá rừng tràn lan, muốn kiếm cây sống đến một trăm năm còn khó, nói gì đến ngàn năm. Còn con người, thì ôi thôi, Y học, khoa học tiến bộ, nhan nhản khắp mọi nơi trên trái đất ở đâu cũng có người sống trên một trăm tuổi cả !

TRUNG còn là những gì thuộc về TRUNG QUỐC 中國, như TRUNG VĂN 中文 là Tiếng Trung Quốc; TRUNG DƯỢC 中藥 là Thuốc Bắc, Thuốc Trung Quốc; TRUNG CỘNG 中共 là Cộng Sản Trung Quốc...

TRUNG LẬP 中立 là Đứng giữa, chỉ những nước theo Chủ nghĩa Trung Lập hay Chính Sách Trung Lập là một vị thế chính sách ngoại giao khi một quốc gia có ý định giữ vai trò trung lập trong các cuộc chiến tranh trong tương lai... Tiêu biểu như Áo, Thụy Điển và Phần Lan của Châu Âu trong thời gian qua.

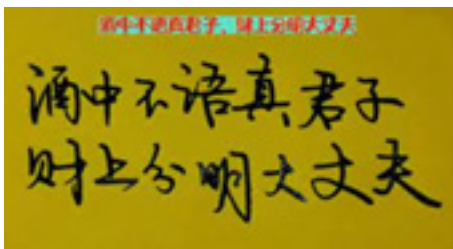
TRUNG còn có nghĩa là Trong Lúc... Như DU LỊCH TRUNG 遊歷中 là «Trong lúc đi du lịch»; ẨM TỬU TRUNG 飲酒中 là «Trong lúc đang uống rượu, đang nhậu». Tăng Quảng Hiền Văn có câu :

酒中不語真君子, TỬU TRUNG bất ngữ chơn quân tử,
財上分明大丈夫. Tài thượng phân minh đại trượng phu.

Có nghĩa :

- Nhậu chẳng nói năng, quân tử thật !
- Tiền tài rõ rệt đấng trượng phu.

Thường thì rượu vào lời ra, dân nhậu rất hào phóng cứ uống vào là phóng miệng nói tràn; Những thứ bình thường không dám nói, không dám hứa, hễ có rượu vô thì bất chấp tất cả, nên có lắm chuyện tốt nhờ có rượu mà thực hiện được, nhưng thường thì chỉ do rượu nói chớ sức người làm không nổi. Nên, những người quân tử chân chính khi uống rượu không dám nói nhiều. Còn kẻ đại trượng phu thì quang minh chính đại, nhất là về mặt tiền bạc, dù cho một cắc một xu cũng phải phân minh rõ rệt đàng hoàng !

Điểm qua một số từ ngữ có chữ TRUNG từ xưa đến nay. Ta có :

- TRUNG DUNG 中庸 là một trong TỬ THƯ 四書. Ba quyển còn lại là ĐẠI HỌC 大學, LUẬN NGỮ 論語, MẠNH TỬ 孟子. TRUNG DUNG do Tử Tư 子思 là học trò của Tăng Tử (cháu

nội của Khổng Tử) dựa trên cơ sở của Kinh Lễ soạn ra. Mục đích là giữ cho ý nghĩ và việc làm luôn luôn ở mức trung hòa, không thái quá, không bất cập và phải cố gắng ở đời theo nhân, nghĩa, lễ, trí, tín, cho thành người quân tử...

- TRUNG ĐẠI PHU 中大夫 : Chức quan có từ thời Chiến Quốc, Tần Hán... ở giữa Thượng Đại Phu và Hạ Đại Phu.

- TRUNG TƯỚNG 中將 : Chức quan trong quân đội hiện nay, dưới Thống Tướng Đại Tướng (Thượng Tướng) và trên Thiếu Tướng Chuẩn Tướng.

- TRUNG TÁ 中校 : Sĩ quan cao cấp, dưới Đại Tá và trên Thiếu Tá.

- TRUNG ÚY 中尉 : Sĩ quan dưới Đại Úy (Thượng Úy) và trên Thiếu Úy Chuẩn Úy.

- TRUNG SĨ 中士 : Hạ sĩ quan dưới Thượng Sĩ và trên Hạ Sĩ.

- TRUNG CẤP 中級 : Ở giữa Cao Cấp và Sơ Cấp.

- TRUNG HỌC 中學 : Là Cấp học ở giữa Đại Học và Tiểu Học.

- TRUNG VỆ 中衛 : Là Cầu thủ bảo vệ giữa sân trước Hậu Vệ và sau Tiền Vệ trong môn Túc cầu (Bóng đá).

- TRUNG TUYẾN 中線 : Là Đường thẳng được kẻ để chia đôi trong Hình học.

- TRUNG ĐÔNG 中東 : Tiếng Anh là Middle East, chữ Ả Rập là *مشرق ووسط*, chữ Hebrew là *מזרח ומערב*, chữ Ba Tư là *میان‌رودان*. TRUNG ĐÔNG là phần lãnh thổ chỉ bộ phận khu vực trung tâm của 3 Châu Lục : Á, Âu và Phi; từ phía đông và phía nam Địa Trung Hải đến sát ven bờ vịnh Ba Tư, bao gồm phần lớn Tây Á (trừ khu vực Ngoại Kavkaz) và Ai Cập thuộc châu Phi. Gồm 17 nước, có diện tích khoảng 7,2 triệu kilômét vuông, dân số khoảng 371 triệu.

- TRUNG QUÂN 中軍 là nơi Chủ Soái, và các tướng quân trong quân đội họp hành làm việc, bàn kế hoạch quân cơ. Như trong Truyện Kiều, khi Hồ Tôn Hiến đưa thư chiêu dụ Từ Hải đầu hàng, cụ Nguyễn Du đã viết :

Tin đưa vào giữa TRUNG QUÂN,

Từ Công riêng hãy mời phân hồ đồ.

- QUÂN TRUNG 軍中 là ở trong quân đội, chỉ chung lực lượng trong quân đội, như khi Từ Hải cho giàn giá quân đội lập công đường cho Thúy Kiều báo ân báo oán thì cụ Nguyễn Du cũng đã viết những câu để phô trương lực lượng quân đội như sau :

QUÂN TRUNG gươm lớn giáo dài,
 Vệ trong thị lập, cơ ngoài song phi .
 Sẵn sàng tề chỉnh uy nghi,
 Bác đồng chậ đất, tinh kỳ rợp sân.

Nếu theo phép Hội Ý trong «CHỮ NHO... ĐỀ HỌC», ta thêm bộ TÂM 心 vào bên dưới của chữ TRUNG 中 là ta sẽ có một chữ TRUNG 忠 mới, theo diễn tiến chữ viết như sau :

Giáp Cốt Văn

Đại Triện

Tiểu Triện

Lệ Thư

Khải Thư

Ta thấy :

Chữ TRUNG 中 là ở giữa, ở trong, thêm bộ TÂM 心 là Lòng vào bên dưới; kể về Âm thì là Hải Thanh, vì vẫn đọc là TRUNG; kể theo nghĩa thì là Hội Ý, vì TRUNG 忠 này có bộ TÂM 心 nên có nghĩa là Hết lòng, là TRUNG THÀNH 忠誠, là làm hết bốn phận mà không có gì làm lay chuyển được.

Ta có các từ TRUNG thường gặp như :

- TRUNG TÂM 忠心 là Lòng trung thành.
- TRUNG THỰC 忠實 là Trung hậu thật thà.
- TRUNG HẬU 忠厚 là Trung thành khoan hậu.
- TRUNG NGHĨA 忠義 là lòng Trung can nghĩa đấm.
- TRUNG TRINH 忠貞 là tấm lòng Trung trinh tiết liệt.

Phép tu thân của kẻ sĩ ngày xưa ngoài TRUNG 忠 ra còn phải có HIẾU 孝 nữa. Đó là hai thứ đức hạnh không thể thiếu của các Nho sinh sĩ tử ngày xưa, như cụ Nguyễn Công Trứ đã nói trong bài "Chức Phận Kẻ Trượng Phu" là :

Có TRUNG HIẾU mới đứng trong trời đất,

Không công danh thà nát với cỏ cây !

Không phải riêng gì Nguyễn Công Trứ, nàng Thúy Kiều trong Truyện Kiều của Nguyễn Du khi muốn khuyên Từ Hải quy thuận triều đình cũng đã suy luận rằng :

Trên vì nước, dưới vì nhà,

Một là đắ HIẾU, hai là đắ TRUNG !

... có ngờ đâu rằng bị Hồ Tôn Hiến gạt cho một cú thê thảm, làm cho Từ Hải phải chết trận và bản thân Thúy Kiều cũng bị Hồ ép gả cho Thổ quan để đến nỗi phải nhảy xuống sông Tiền Đường mà tự trầm...

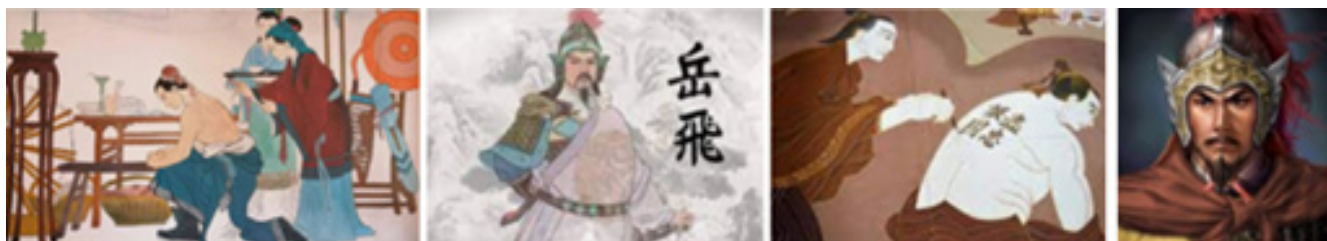

Chữ TRUNG ngày xưa là TRUNG QUÂN ÁI QUỐC 忠君愛國, có nghĩa : Yêu nước là phải TRUNG với vua và phải hết lòng vì nước. Như thành ngữ TẬN TRUNG BÁO QUỐC 盡忠報國 là «Phải hết lòng hết dạ báo đáp cho nước nhà, cho Tổ quốc. Theo Tống sử...

NHẠC PHI 岳飛 (1103-1141) tự là Bằng Cử 鵬舉, người ở đất Thang Âm Tương Châu (thuộc tỉnh Hà Nam hiện nay) là một anh hùng dân tộc đời Tống. Lúc 19 tuổi đã đầu quân kháng Liêu, nhưng vì cha mất nên phải về quê thủ tang. Năm 1126, quân Kim lại xâm lấn trung nguyên, ông lại một lần nữa đầu quân gia nhập quân đội để kháng Kim. Tương truyền là trước khi lên đường, bà mẹ là Dao Thị 姚氏 đã dùng kim may xâm lên trên mình ông 4 chữ «TẬN TRUNG BÁO QUỐC 盡忠報國», ý bà mẹ là muốn cho ông luôn luôn phải hết lòng vì nước, thậm chí phải hy sinh thân mình mà không được phàn bội lại quốc gia dân tộc. Quả nhiên ông đã trở thành một danh tướng của thời Nam Tống. Ông lại là một Tướng quân văn võ song toàn, nổi tiếng với bài từ "Mãn Giang Hồng 滿江紅" nêu lên sự trung thành và lòng dũng cảm, ý chí và tinh thần đấu tranh bất khuất của người chiến sĩ quyết lòng bảo vệ giang san Tổ quốc. Năm 1133 Nhạc Phi liên tiếp lập được nhiều chiến công hiển hách, vua Tống Cao Tông đã tự tay viết bốn chữ "TINH TRUNG NHẠC PHI 精忠岳飛" và Hoàng hậu lại thêu 4 chữ đó lên trên cờ để ban thưởng cho ông, vì thế mà người đời sau xem trọng lời nói của vua ban

mới kháo nhau là bà mẹ của ông đã xăm bốn chữ "TINH TRUNG BÁO QUỐC 精忠報國" lên lưng của ông. Nhưng theo Tống sử, Hà Chú Truyện 《宋史·何鑄傳》 thì trên lưng của Nhạc Phi đã lỡ mờ có sẵn bốn chữ TẬN TRUNG BÁO QUỐC 盡忠報國 rồi, trước đêm lên đường nhập ngũ, bà mẹ mới dùng kim thêu dưới ánh đèn dầu xăm lại cho rõ 4 chữ trên như một lời nhắc nhở con luôn luôn phải Tận Trung để Báo Quốc mà thôi. Cũng có thuyết cho rằng : Bốn chữ đó là do Nhạc Phi lệnh cho bộ tướng của mình là Trương Hiến 張憲 xăm lên lưng cho mình. Nhưng...

TẬN TRUNG 盡忠 hay TINH TRUNG 精忠 gì đều có nghĩa là hết lòng hết dạ, một mực trung thành với non sông đất nước cả. Nhưng theo "Tập Quán Ngôn Ngữ" khi muốn nói là "Tôi sẽ hết lòng trung thành với nước nhà" thì sẽ nói là : Tôi sẽ TẬN TRUNG 盡忠 để BÁO QUỐC; còn TINH TRUNG 精忠 BÁO QUỐC là chỉ để cho người khác khen mình là "Hết Lòng Vì Nước" mà thôi !

Nhắc đến danh tướng Nhạc Phi, thì không thể không nhắc đến «VỖ MỤC DI THƯ 武穆遺書» còn có tên là "PHÁ KIM YẾU QUYẾT 破金要訣". Đây là quyển binh pháp kỳ thư do Nhạc Phi biên soạn, theo hư cấu trong tiểu thuyết võ hiệp của Kim Dung, quyển sách này được vợ chồng Quách Tĩnh và Hoàng Dung dẫu trọng Đồ Long Đao và Ý Thiên Kiếm được các phe phái trong võ lâm tranh chấp trong "Ý Thiên Đồ Long Ký 倚天屠龍記" gây nên sóng gió một thời. Gần đây quyển "VỖ MỤC DI THƯ" được xuất bản bày bán khắp nơi, nhưng khó mà chứng thực được rằng quyển sách này do tự tay Nhạc Phi biên soạn, vì trong đó còn có phần nói về võ thuật chứ không chuyên về binh thư; Và lại theo chính sử thì không có nhắc đến quyển sách này, cả về lịch sử của các loại sách binh thư cũng không có nhắc đến, nên quyển binh thư này chắc chỉ là sản phẩm do các con cháu của Nhạc Phi gom góp lại những kinh nghiệm điều binh khiển tướng của Nhạc Phi lúc đương thời, trong đó có cả pho NHẠC GIA QUYỀN 岳家拳 là Quyền pháp của nhà họ Nhạc và phần còn lại là... hư cấu của Kim Dung mà thôi.

Trong xã hội ngày nay, bản chất đạo đức con người cần nhất là TRUNG HẬU THẬT THÀ; là lòng ngay thẳng và thành thật, không dối trá, không gian xảo, có sao nói vậy.

TRUNG THỰC 忠實 còn có nghĩa là :»Hết lòng hết dạ lo cho công việc của mình mà không dám chệnh mảng đơn sai". Con người có TRUNG THỰC thì mới thể hiện được sự TRUNG THÀNH của mình đối với công việc hay đối với một đối tượng nào đó.

TRUNG còn có nghĩa là Thẳng Thắn không khách sáo, như trong thành ngữ TRUNG NGÔN NGHỊCH NHĨ 忠言逆耳 là «Lời nói thẳng nghe ngược tai». Ý là : Lời nói thẳng thắn trung thực nghe chỏi cái lỗ tai, nghe không êm ái chút nào cả. Trong Tăng Quảng Hiền Văn có câu :

忠言逆耳利于行, TRUNG NGÔN NGHỊCH NHĨ lợi vu hành,

良药苦口利于病. Lương dược khổ khẩu lợi vu bệnh.

Có nghĩa :

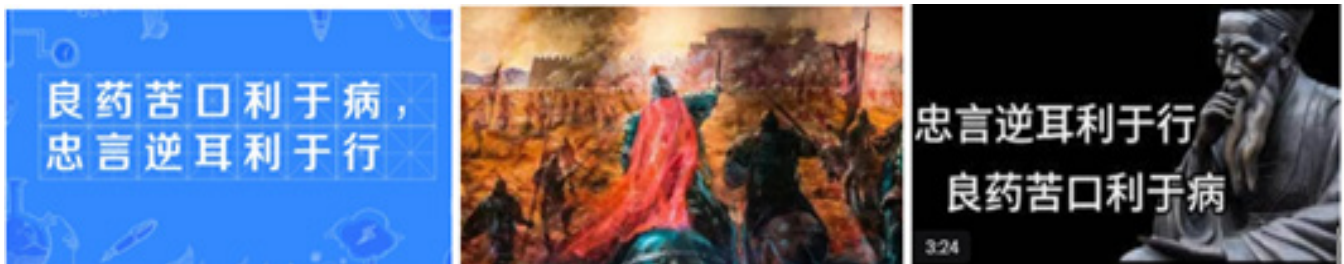
- Lời nói thẳng thắn nghe rất chỏi tai nhưng có lợi lúc thi hành nó;
- Thuốc hay thường rất đắng miệng nhưng lại có lợi cho bệnh tật.

Câu nói nêu trên có 2 xuất xứ như sau:

1. Từ chương «Lưu Hầu Thế Gia, trong sách Sử Ký 史记·留侯世家” như sau :

Năm 207 Trước Công Nguyên, Bái Công Lưu Bang dẫn mười vạn quân công phá Nghiêu Quan, đánh bại tướng Tần thủ Quan Trung ở Lam Điền, rồi dẫn nghĩa quân tiến thẳng vào thành Hàm Dương một cách thuận lợi và trước hơn các đạo quân khác. Bái Công bị thu hút ngay bởi sự hào hoa tráng lệ trong cung nhà Tần, nên định ở nán lại để sống xa hoa cho thỏa thích. Tướng Phàn Khoái mà cũng là anh em cột chèo với Lưu Bang khuyên ông ta không nghe. Trương Lương biết chuyện vào cung dùng lời lẽ cứng rắn phân tích lợi hại cho Lưu Bang biết :»...sở dĩ Tần bị bại là do chỉ biết ăn chơi sa đọa, do đó nghĩa quân của Chúa công mới đánh thẳng để vào được nơi đây; nay Chúa công cũng muốn bị bại theo vua Tần hay sao mà lại muốn sống cuộc sống xa hoa hủ bại này? Lời của thần khuyên tuy khó nghe, nhưng «Trung ngôn nghịch nhĩ lợi vu hành», cũng như «Lương dược khổ khẩu lợi vu bệnh» vậy ! Mong Chúa công soi xét mà nên nghe lời khuyên của Phàn Khoái!». Bái Công thấy các tướng đều khuyên răn, nên đành phải lưu luyến bịn rịn mà kéo quân rời khỏi cung nhà Tần để trở về đóng nơi Bá Thượng và ra lệnh cho quân sĩ không được quấy nhiễu dân lành.

2. Theo sách «Khổng Tử Gia Ngữ 孔子家語 do Vương Túc nước Ngụy thời Tam Quốc biên soạn, và quyển “Nho Gia Già Ngôn 儒家者言” là quyển sách được bồi táng chôn theo Trung Sơn Hoài Vương Lưu Tu ở cuối đời Tây Hán. Hai quyển sách trên đều có ghi câu nói trên.

Lời nói a dua xiểm nịnh nghe mới êm tai, chớ lời nói thẳng thừng thì luôn luôn nghe chỏi cái lỗ tai lắm. TRUNG NGÔN thì tự nhiên sẽ NGHỊCH NHĨ mà ! Ông bà ta cũng chẳng đã thường dạy là :»Thuốc đắng thì dã tật, Lời thật thì mất lòng» hay sao !? Mong rằng tất cả con cháu luôn luôn phải nhớ rằng :

道吾好者是吾賊, Đạo ngô hảo giả thị ngô tặc,
道吾惡者是吾師。 Đạo ngô ác giả thị ngô sư.

Có nghĩa :

- Cái người luôn luôn nói ta tốt ta giỏi là giặc của ta (là người xấu đó !); còn...
- Cái người luôn luôn nói ta xấu ta dở thì người đó chính là thầy của ta đó !

Mong rằng tất cả đều phải nên chiêm chước cẩn trọng !

杜紹德

Đỗ Chiêu Đức

THÔNG BÁO IN SÁCH

Ban Thế Đạo Hải Ngoại sẽ in sách **Thuyết Đạo** của Đức Hộ Pháp, Q. 5 và Q.6 dự trù sẽ phát hành tháng 8-2023, là các sách cuối cùng trọn bộ sách **Thuyết Đạo** của Đức Hộ Pháp do Ban Đạo Sử Hội Thánh phân định.

Kính thông báo đến quý Thánh Thất, Điện Thờ Phật Mẫu và các Cơ Sở Đạo, nếu có nhu cầu, xin cho biết để chúng tôi kịp thời in ấn. Mọi nhu cầu và yểm trợ in kinh sách xin gửi về:

BAN THẾ ĐẠO HẢI NGOẠI

P.O Box 21577

San Jose CA 95151

Email: tnndk4@gmail.com

hoặc: duyvan2011@gmail.com

VƯỜN THƠ THẾ ĐẠO

Bá Huê Viên - Nội Ô Tòa Thánh

I.*- QUỐC ĐẠO NAM PHONG

(Theo thể “tung hoành trực khoán”)
QUỐC gia văn hiến giống Tiên Rồng,
ĐẠO giáo ba nền hiệp nhứt tông.
KIM hậu*Việt Nam duyên Thánh địa;
TRIỀU chung** thế giới giục tâm đồng.
THÀNH lòng ngưỡng vọng xây cây đức,
ĐẠI chí hoài mong lập quả công.
ĐẠO vốn không hai sanh vạn pháp,
NAM PHONG THỬ NHỰT BIỂN NHƠN
PHONG.

Hoàn Nguyên *Jun.7-23

*Kim hậu: từ rày về sau

**Triều chung: tiếng chuông buổi sớm

HỌA 1 . QUỐC ĐẠO

QUỐC gia dân tộc giống nòi Rồng
ĐẠO pháp trường lưu gốc Tổ tông
KIM ngọc chung minh nên ý hiệp
TRIỀU âm cổ khởi mới tâm đồng
THÀNH xây tín ngưỡng nơi rừng đức
ĐẠI dựng niềm tin chốn núi công
ĐẠO hữu Cao Đài trên thế giới
NAM PHONG THỬ NHỰT BIỂN NHƠN
PHONG

MAI XUÂN THANH

June 08, 2023

HỌA 2. QUỐC ĐẠO

Quốc gia Nho giáo giống tiên rồng
Đạo đức giữ gìn ơn tổ tông
Kim Cổ Chí Tôn truyền Chánh pháp
Triều tà huynh đệ luyện chung đồng
Thành tâm ngưỡng vọng Tân kinh tụng
Đại Trí vô cầu đạt tuyệt công
Đạo Mở kỳ ba khai cứu độ
Nam phong thử Nhựt biển Nhơn phong
Hưng Quốc

Dallas 6-8-2023

HỌA 3. CHÁU CON RỒNG

QUỐC gia khởi chí cháu con Rồng
ĐẠO đức truyền lưu rạng tổ tông
KIM hướng quân sanh hành Chánh Giáo
TRIỀU chung vang vọng khắp tương đồng
THÀNH tâm khẩn nguyện Trên gia hộ
ĐẠI Tổ Phụ xưa đã hiến công
ĐẠO xuất Tam Kỳ thời đại xá
NAM PHONG THỬ NHỰT BIỂN NHƠN
PHONG

Yên Hà

9/6/2023

HỌA 4. QUỐC ĐẠO

Quốc Gia vạn kiếp giống con Rồng,
Đạo mãi lưu truyền vững cửa tông.
Kim điện cung thâm truyền pháp đức,
Triều thanh âm vắng nện hồng đồng.
Thành tâm vọng nguyện ân gia độ,
Đại nghĩa mong cầu ráng lập công.
Đạo nứ đời mê tâm chánh pháp
Nam phong thử nhứt biến nhơn phong

Song Linh

10-06-2023

II.*-VUI TÂM ĐẠO ĐỨC.

Vui tâm Đạo đức trí an thần,
Phủ bỏ tánh phàm nguyện hiến dâng.
Lánh dữ làm lành Tâm chí nguyện
Lập công bồi đức vớt đai cân.
Gương xưa Tiên Bối khai nền Đạo
Áo vải hài gai dạ trắng ngần.
Phú quý tránh xa đời vật chất,
Noi gương đước huệ hưởng Thiên Ân .

Mỹ Nga

11/06/2023 ÂL, 24/04/Quý Mão.

HỌA1: GÌN TÂM KHÔNG

Từ khi có đạo ổn tinh thần,
Lắng đọng giận hờn, ý thiện dâng.
Định hướng Tâm lành buông phẩm tước,
Mót bòn công đức bỏ '' đai'' cân.

Mối nền Đại Đạo phương Nam sáng,
Áo trắng tinh anh dạ trong ngần.
Trí nghĩ trầm thanh gương Tánh rạng,
Noi theo đước huệ đước ban ân.

Song Linh

11-06-2023

HỌA 2: AN BẮN LẠC ĐẠO

An bản lạc Đạo dưỡng tinh thần,
Muốn trở ngôi xưa phải hiến dâng.
Lánh dữ làm lành vun cội đức;
Yêu người mến vật giữ đồng cân.
Tu tâm định tánh xa nhơn dục,
Phụng sự chúng sanh chẳng ngại ngần.
Một kiếp muối dưa tua găng trả,
Ngày về Thiên quốc hưởng hồng ân.

Hoàn Nguyên

San Jose*6-11-2023

HỌA 3: THIỆN HÀNH

Tứ thời tụng niệm cốt gom Thần
Ấn chứng nhiệm mầu lễ cúng dâng
Kinh điển thâm sâu cầu hiểu lý
Tam công góp nhặt chất đầy cân
Thiện hành một kiếp phương tu luyện
Hoá giải tà tâm ngọc sáng ngần
Áo mao phẩm quyền cần rạng pháp
Thân hoa TỬU trí hiệp Chơn Ân ...

Yên Hà

11/6/2023

III.*- MẸ TRÊN CAO

Lâu lắm chưa về viếng mẫu thân
Từ khi chính biến phủ xa gần
Huê viên trước ngõ , hoa còn thắm
Chánh điện Ân Từ , độ thể nhân
Phước Đức mẹ hiền ơn dưỡng dục
Chúng con trì tập phá tham sân
Ngày rằm tháng tám hằng năm tựu
Phật Mẫu Diêu Trì độ chúng dân

Hưng Quốc

Dallas 4-20-2023

HỌA 1.*-ĐỘ SANH DÂN

Hận đời trách phận biệt Song Thân
Năm tháng đoạ đày khó đến gần
Nghĩa Mẹ ơn sâu Người dưỡng dục
Công Cha báo đáp tạo thành nhân
Trải qua dâu bể tâm bừng tỉnh
Ánh sáng nhiệm mầu diệt ái sân
Vũ trụ hồng ân ban Thượng Đế
Diệu hiển Phật Mẫu độ sanh dân ...

Yên Hà

21/4/2023

HỌA 2 MẸ THIÊN LIÊNG

Mẹ Thiên Liêng Phật Mẫu kim thân
Cứu vị Tiên nương phụ tá gần
Dâng cúng hương hoa, yêu quý Đấng
Cung nghinh quả phẩm trọng ân nhân
Điện Thờ Thiên Hậu cờ ngoài ngõ
Lá phướn Cao Đài trụ trước sân
Tháng Tám Trung Thu người tụ tập
Diêu Trì Hội Yến, lễ toàn dân...

Mai Xuân Thanh

April 21, 2023

HỌA 3: ĐẠO HIẾU NGƯỜI

Đạo Hiếu làm người báo tứ thân,
Trên cao Trời Phật, mẹ cha gần.
Hình hài Nghiêm huấn thân khôn lớn;
Chơn tánh Thiên ban trí hóa nhân.
Nửa Phật nửa ma phân tà chánh,
Một đời một Đạo thử yêu sân.
Tâm trung nhứt dạ noi đường chánh,
Đào luyện tinh thần Thánh đức dân.

Hoàn Nguyên

HỌA 4: MẸ TINH THẦN

Trần ai xa vắng bóng Từ thân,
Ảnh đấng Mẹ hiền ngự thật gần.
Vườn Thượng dõi nhìn...xem tánh trẻ,
Vòng đời lo lắng lạc đường nhân.
Câu thơ truyền huấn thương cân nhắc,
Con dại kiên trì bỏ nộ sân.
Phật Mẫu Chơn Kinh hằng đọc ngẫm,
Kính thành huyền diệu phổ độ dân.

Song Linh

22-04-2023

IV.*-VĂN DĨ TÀI ĐẠO

VĂN chương thi phú điểm tô đời,
Dĩ đức hóa nhân xứng phẩm người.
TÀI chánh trừ tà hưng xã tắc;
ĐẠO Trung* cộng lạc hợp cơ trời.
THẾ quyền công chánh an thiên hạ,
GIỚI luật thương yêu tỏa khắp nơi.
ĐẠI nguyện tín thành noi chánh pháp,
ĐỒNG tâm phụng sự nghĩa không rời.

Hoàn Nguyên

*Đạo Trung Dung

HỌA 1: VĂN DĨ TÀI ĐẠO

VĂN võ song toàn mộng cứu đời
Dĩ nhiên may phúc tối ưu người
TÀI truyền lối sống đầy hơn nghĩa
ĐẠO hướng nhân sanh thuận phép trời
THẾ bất an ninh do dục xúi
GIỚI lành hành thiện tỏa muôn nơi
ĐẠI ân tội xá tòng môn đệ
ĐỒNG nguyện theo Thầy* chẳng để rời ...

Yên Hà

23/4/2023

HỌA 2*-THẾ GIỚI ĐẠI ĐỒNG

VĂN học trau dồi hữu dụng...”đời”
“Dĩ hòa vi quý” vốn nên người
TÀI điều chân lý trong cơ nghiệp
ĐẠO đức nguyên nhân giữa đất trời
THẾ tục dân gian truyền khắp chốn
GIỚI nghiêm thiên hạ ở muôn nơi
ĐẠI tâm hiếu thảo, sân si giảm
ĐỒNG ý thuận hòa, nóng giận vơi...! (1)

Mai Xuân Thanh

April 23, 2023

HỌA 3*- CÙNG ĐỀ

Văn như ánh sáng dạy răn đời
Dĩ dụng xuyên tâm đối cảnh người
Tài chuyển Thánh hiền ban lễ nghĩa
Đạo cao quỷ ám diệt do trời
Thế gian luật lệ chưa hoàn thiện
Giới định Tân kinh rạng khắp nơi
Đại lượng Cha hiền khai Chánh giáo
Đồng lòng theo Đạo pháp không rời

Hưng Quốc

Dallas 4-23-2023

HỌA 4: VĂN DĨ TÀI ĐẠO

Văn vận thi thơ hợp ý đời,
Dĩ hoà đức có đầy tâm người.
Tài truyền chánh niệm tỏ tình nghĩa,
Đạo vốn đường ngay hợp phép Trời.
Thế thiện thương nhau an khắp chốn,
Giới lành nhân ái giúp muôn nơi.
Đại từ hỉ xả gương Tiên Thánh,
Đồng hiệp thuận cùng mãi chẳng rời.

Song Linh

26-04-2023

V.*VÔ LƯỢNG CÔNG ĐỨC

Vùng đất hoang vu dựng một tòa
Nguy Nga tráng lệ quá là to
Thập phương bá tánh từ muôn nẻo
Tài vật bạc tiền đổ tới kho
Hộ Pháp một tay nên bản vẽ
Tín đồ ngàn sức góp công lo
Nhớ ơn Thầy dạy luôn tâm niệm
Truyền bá Đạo Trời hưởng Phước cho

Hưng Quốc

Dallas 5-8-2023

HỌA 1.*- KHỞI CÔNG ĐỀN THÁNH

Ân điển ơn Trên vẽ cảnh toà
Giữa rừng núi thẳm Ngọc Hu to
Tôn Sư nhân mặt biết kham nổi
Lương thực bạc tiền trống rỗng kho
Chức Sắc Thiên Phong người tú hướng
Tín đồ công quả cháo rau lo
Giáo Tông Đức Lý phò thêm sức
Đền Thánh nguy nga thường tặng cho ...

Yên Hà

9/5/2023

HỌA 2: CHỨC SẮC THIÊN PHONG

Công ơn chức sắc dựng xây toà...
Bửu Điện huy hoàng ấn tượng to.
Hàng triệu môn đồ từ khắp nẻo
Muôn ngàn công quả nhập vô kho
Một tay Hộ Pháp sơ đồ lớn
Vạn đại Nhơn Sanh sức lực to
Xưa Hội Đồng Môn ơn Phật độ
Nay “Kinh Bạch Ngọc” phúc Trời cho...!

MAI XUÂN THANH

May 08, 2023

HỌA 3.*-HỒNG ÂN KHAI ĐẠO

Giữa rừng khai phóng dựng Thiên Tòa,
Mỹ lệ nơi trần Bạch Ngọc to,
Bửu Điện Tam Đài qui vạn chúng,
Chánh Môn ba cửa đón muôn kho.
Tam Châu Hộ Pháp dầy công tạo,
Hội Thánh Tín Đồ chung sức lo.
Quốc Đạo hồng ân Nam Việt trước,
Sau toàn thế giới phúc Trời cho.

LVN

09-05-2023

HỌA 4: KHAI DỰNG THIÊN TÒA

Chức sắc, đạo tâm dựng Bửu Toà,
Điện Hoàng sắc tướng Bạch Cung to.
Là nơi tế tự muôn sanh chúng,
Thuần chỗ khương ninh vật vạn kho.
Hộ Pháp tại trần-Cơ dẫn vẽ,
Đạo Đồi công sức lực càng to.
Ân Thầy hậu thưởng phương Nam Việt,
Thiện nguyện thương trần, khẩn độ cho.

Song Linh

10-05-2023

IV.*- MỪNG LỄ ĐỘC LẬP INDEPENDENCE DAY (7/4/23)

“Độc Lập”...hàng năm nghỉ lễ mừng
July Fourth bắn pháo tung bùng
An cư Mỹ quốc dân giàu có
Lạc nghiệp Hoa Kỳ nước thịnh hưng
Tín ngưỡng nhân quyền sinh hợp mặt
Tu hành tự chủ sống đầu lưng
Đa năng hiệp lực người công chính
Hợp chúng văn minh thật đáng mừng

MAI XUÂN THANH

San Francisco, June 27, 2023

HỌA 1.*- MỪNG LỄ ĐỘC LẬP

(Hoạ 4 vắn)

Đón July Fourth tiệc vui mừng,
Độc Lập Hoa Kỳ phúc lộc hưng!
Đất nước bình an dân chủ vượng,
Đời hoa sung túc tự do bùng!
Đường xa lộ nhựa dài muôn nẻo,
Đạo giáo nhân hoà tợ gấm nhung!
Độ sức văn minh giàu biển bạc,
Đầy bao bác học xứng danh... mừng!

Liêu Xuyên

HỌA 2: MỪNG QUỐC KHÁNH

Năm nay tháng bảy có gì mừng
Ngày bốn thường niên pháo nổ bùng
Chưa vững an cư còn chuyển đổi
Nào yên lạc nghiệp để nên hưng
Leo thang vật giá nghe đau bụng
Tài chánh hao mòn túi thắt lưng
Lẽ lớn dù sao ta cũng Mỹ
Gia đình sum họp uống vui mừng

Hùng Quốc

Dallas 6-30-2320

VĂN HÓA & NGHỆ THUẬT

NGHĨ CHO NGƯỜI KHÁC CHÍNH LÀ TỰ CỨU BẢN THÂN MÌNH

Doãn Gia Huy. Lý Mai biên tập. Toàn Phong biên dịch

Triệu Thuần quan tâm tới một người đàn ông đói khát ở dưới gốc cây, kết được thiện duyên. (Ảnh: Pixabay)

Chịu ơn một giọt, báo ơn cả dòng – tấm lòng cảm ân này là một mỹ đức trong văn hóa truyền thống. Đối đãi với người khác bằng thiện niệm và thiện hành, có thể sẽ đắc được thiện báo vô cùng to lớn, trong chính sử có những ghi chép như vậy.

Nghĩ cho người khác, một niệm đắc thiện báo

Âm Khanh tự là Tử Kiên, sinh ra ở Cô Tang, Vũ Uy thời Nam Bắc triều (nay là Vũ Uy, Cam Túc). Phụ thân của ông là Âm Tử Xuân, làm quan đến chức Tả vệ Tướng quân của nhà Lương. Vào thời nhà Lương, Âm Khanh làm Pháp tào Tham quân cho Tương Đông Vương, sau đó được thăng làm Thái thủ Tấn Lăng. Sau khi triều đại thay đổi, ông làm Lục sự tham quân trong phủ Thủy Hưng Vương, về sau làm Thái thủ Tấn Lăng, rồi đến Viên ngoại Tán kỵ Thường thị. Ông là người học rộng biết nhiều về sử truyện, lại giỏi làm thơ ngũ ngôn, danh tiếng truyền xa. Trong một lần dự yến hội của Trần Văn Đế, ông đã cầm bút và viết bài thơ “Tân Thành An Nhạc Cung,” được Văn Đế tán thưởng!

Tân Thành An Nhạc Cung

Tần cung thực tráng tai, vân lý vọng lâu đài.
Điều đệ tường côn ngưỡng, liên phiên hạ yển lai.
Trùng thiêm hàn vụ túc, đan tỉnh hạ liên khai.
Thế thạch phi tân cảm, lương hoa họa táo mai.
Dục tri an nhạc thịnh, ca quản tạp trần ai.

Tạm dịch:

Tần Thành An Nhạc Cung

Tần cung tráng lệ thay, trong mây vọng lâu đài.
Xa xôi gà hồ ngưỡng, liên miên tiệc thiết đãi.
Hiên nặng sương mù đọng, giếng đỏ hè sen khai.
Thêm gạch khoác áo mới, lương hoa vẽ sớm mai.
Sớm biết An Nhạc thịnh, ca hát bụi trần này.

Khi Âm Khanh còn trẻ, có một lần cùng tân khách bằng hữu mở tiệc. Trong bữa tiệc, mọi người uống rượu nói cười rất vui vẻ. Âm Khanh thấy người phục vụ thường xuyên phải bung rượu rót cho mọi người, đi đi lại lại rất mệt, liền chia rượu ngon và thịt nướng cho anh ta. Những vị khách trong bữa tiệc nhìn thấy hành động của Âm Khanh đều cười nhạo hành động không cần thiết của anh. Âm Khanh bèn nói: “Chúng ta uống rượu thoải mái cả ngày, nhưng người bận rộn bung và rót rượu cho chúng ta thì một giọt rượu ngon cũng không nếm được. Đó chẳng phải là không trọng nhân tình sao!”

Sau này khi Hầu Cảnh làm loạn, kinh đô của nhà Lương bị bao vây chặt chẽ, Âm Khanh rơi vào tay của loạn tặc. Chính vào lúc nguy cấp này, có người đã giải cứu, giúp anh thoát khỏi họa diệt thân. Sau khi dò hỏi anh mới mới biết rằng, người cứu mạng anh hóa ra chính là người phục vụ bung rượu trong bữa tiệc ngày hôm đó. Người phục vụ này cảm nhận được sự ấm áp từ món quà rượu thịt của Âm Khanh, vì vậy tại thời điểm quan trọng đã đáp lại anh phần hồi báo hậu hĩnh nhất!

Thiện niệm, thiện hành đặc thiện báo. (Ảnh: Pixabay)

Giúp người một bữa, cứu được bản thân

Vào thời Xuân Thu, nước Tấn là một nước lớn. Công tử Trọng Nhĩ lên ngôi lấy hiệu là Tấn Văn Công, sau này trở thành một trong “Xuân Thu Ngũ Bá” (năm vị bá chủ thời kỳ Xuân Thu). Ông truyền vương vị cho Tấn Tương Công rồi đến Tấn Linh Công, nhưng Tấn Linh Công lại là một kẻ hoang dâm vô đạo.

Tấn Linh Công đánh thuế rất nặng, vợ vét của cải từ mồ hôi nước mắt của người dân để xây du viên, dựng đài cao, mở lầu lớn, vô cùng xa hoa lộng lẫy. Ông ta thường mở tiệc trên lầu đài cao để thu hút dân chúng đến xem, sau đó từ trên lầu đài rút ná ra bắn xuống, dân chúng bị đạn ná bắn đến vỡ đầu chảy máu, sợ hãi ôm đầu bỏ chạy. Tấn Linh Công từ trên lầu nhìn xuống cười ha ha, rất lấy làm thích thú.

Có một đầu bếp nấu chân gấu cho Tấn Linh Công, vì chân gấu chưa chín hẳn, Linh Công trong cơn thịnh nộ đã giết người đầu bếp này, rồi sai cung nữ mang xác ra khỏi cung điện ném đi. Khi cung nữ đi ngang qua chợ thì gặp phải Đại thần Triệu Thuần và Tùy Hội. Trong chiếc giỏ trên tay cung nữ lộ ra một bàn tay người chết, vì vậy nội tình đã bị lộ. Triệu Thuần và Tùy Hội trước đây đã nhiều lần khuyên nhủ Linh Công về chuyện bắn đạn, lần này lại xảy ra chuyện tồi tệ như vậy, hai người họ nói rằng việc này không thể xem như không thấy, vậy nên đã chia ra lần lượt đi khuyên nhủ Linh Công.

Tùy Hội can gián trước, nhưng Linh Công không nghe. Linh Công trong tâm không muốn Triệu Thuần lại tới can ngăn, liền nghĩ ra một ý tưởng xấu. Linh Công vốn đã có bất mãn với Triệu Thuần. Khi Tấn Tương Công qua đời, Triệu Thuần nhận mệnh trở thành Đại thần. Tương Công chỉ định Di Cao (tên thật của Linh Công, mẹ ông là Mục Doanh) kế vị mình, nhưng Di Cao khi đó còn nhỏ, vậy nên vì lợi ích của quốc gia, Triệu Thuần đã tìm một người thừa kế khác. Về sau, mặc dù Linh Công đã lên ngôi dưới sự nỗ lực tranh đấu của mẫu thân Mục Doanh, nhưng đối với Triệu Thuần đã sinh ra hiềm khích rất lớn. Lần này, ông phái lực sĩ Sừ Nghệ đi ám sát Triệu Thuần.

Tương truyền, Sừ Nghệ nhận lệnh lên vào nhà Triệu Thuần, thấy cửa phòng ngủ của ông đã mở. Lúc này, Triệu Thuần đã mặc triều phục và đợi lên buổi thượng triều vào sáng sớm. Lúc đó trời còn sớm, Triệu Thuần ngồi trong sảnh đường nhắm mắt dưỡng thần. Sừ Nghệ lặng lẽ rút lui, cảm thán nói: “Triệu Thuần quả đúng là trung thần, không quên lễ nghĩa, làm chủ cho dân! Giết trung thần là bất trung, bỏ qua quân lệnh là bất tín, đều là tội, chi bằng tự sát.”

Sừ Nghệ được Linh Công giao phó, nhưng không muốn giết trung thần, cũng không muốn bội tín quân vương, thế là ông đi đến gốc cây hòe trong sân, đập đầu tự sát. “Ấu học quỳnh lâm”. Quyển 4 Hoa mộc loại” nói rằng, “Sừ Nghệ xúc hòe, bắt khẩn tặc dân chi chủ” (Sừ Nghệ đập đầu vào cây hòe, vì không nỡ làm hại người làm chủ cho dân chúng), chính là nói về câu chuyện này trong lịch sử.

Sừ Nghệ chết mà Triệu Thuần vẫn còn sống, Linh Công lại lập kế khác. Vào tháng Chín năm đó, Linh Công bày kế mời Triệu Thuần uống rượu, âm mưu để võ sĩ mai phục lấy mạng ông. Triệu Thuần không biết tâm cơ của Linh Công, quân vương thưởng rượu, thần tử lễ nào không uống? Lúc đang uống ba tuần rượu, Xa hữu Đề Di Minh bước tới nhắc nhở ông rằng: “Thần tử hầu hạ quân vương uống một hớp nhỏ, ba chén mà lui, quá ba chén là thất lễ!” Triệu Thuần nghe vậy liền xin lui.

Linh Công vốn định chuốc cho Triệu Thuần say để phục binh ra tay hành sự. Lúc này phục binh vẫn chưa vào vị trí, Linh Công ngay lập tức thả con chó dữ của mình ra cắn Triệu Thuần. Triệu Thuần hét lên: “Không nuôi kẻ sĩ lại nuôi chó, có ích gì?” Ông vừa đánh con chó vừa rút lui, Xa hữu Đề Di Minh đã tử chiến với con chó. Lúc này phục binh hung hăng xông tới đuổi giết Triệu Thuần. Thời khắc cấp bách, một võ sĩ của Triệu Thuần đã tiến lên và xoay kích chặn đường, phục binh nhất thời bị chặn lại, Triệu Thuần thoát chết trong gang tấc.

Sau sự việc, Triệu Thuần hỏi tên của võ sĩ, võ sĩ trả lời: “Tôi chính là người đói khát dưới gốc cây dâu đó.” Ngoài chuyện này ra thì không nói gì khác.

Người đàn ông đói khát này là ai? Theo ghi chép lịch sử, anh ta tên là Linh Triếp, người nước Tấn, từng chịu ơn của Triệu Thuần. Có một lần Triệu Thuần đi săn ở Thủ Sơn (phía đông nam huyện Bồ Phán, Hà Đông), nghỉ ngơi dưới bóng cây dâu. Lúc đó, ông nhìn thấy ở dưới cây dâu có một người đàn ông khuôn mặt xanh xao, liền hỏi anh ta bị bệnh gì. Người đó nói: “Ba ngày rồi tôi chưa có gì để ăn.” Triệu Thuần liền bảo thủ hạ lấy thức ăn cho anh ta, nhưng người đó lại chỉ ăn một nửa. Triệu Thuần hỏi tại sao, anh ta nói: “Xa nhà cầu học ba năm rồi, không biết mẫu thân bây giờ ra sao? Nhà tôi ở gần đây, tôi muốn để lại một nửa thức ăn này cho mẫu thân tôi.” Cảm động trước tấm lòng hiếu thảo này, Triệu Thuần đã cho anh ta toàn bộ thức ăn trong mấy chiếc túi. Về sau, người này đã đầu quân cho Triệu Thuần làm võ sĩ, nhưng Triệu Thuần không hề hay biết. Sau chuyện này, võ sĩ ra đi không lời từ biệt, cũng không nghĩ đến chuyện cần báo đáp, anh lặng lẽ rời đi.

Cho dù là làm việc thiện hay báo đáp ân tình, những câu chuyện này đều khiến chúng ta xúc động, bởi họ đã thực hành mỹ đức và được Trời cao tán thưởng. Trong vòng tuần hoàn của mỹ đức, giá trị đặc biệt của con người đã được phát huy, làm cho thế gian này càng trở nên tốt đẹp hơn. Thiện niệm, thiện hành đặc thiện báo – Người có đức hạnh, tăng thứ sinh mệnh cũng được đề thăng, từ đó nhận được nhiều hồi báo hơn từ Thiên Thượng.

Tài liệu tham khảo:

“*Nam sử Liệt truyện đệ ngũ thập tứ . Âm Tử Xuân truyện*”

“*Xuân Thu tả truyện*”

“*Xuân Thu tả truyện chính nghĩa “Quyển nhị thập nhất tuyên nguyên niên, tận tứ niên*”

“*Sử ký tam gia chú Tấn thế gia*”

ĐỜI SỐNG & SỨC KHỎE

NGHỆ THUẬT CỦA SỰ THA THỨ

Kelly Browne - Minh Chi biên dịch

Tác giả Kelly Browne đưa ra những góc nhìn sâu sắc về sức mạnh của sự tha thứ đích thực để chữa lành trái tim .

Xin lỗi và tha thứ có thể là hai trong số những hành động khó thực hiện nhất đối với mọi người. Điều đó yêu cầu bạn sẵn sàng hạ thấp lòng kiêu hãnh và buông bỏ những cảm xúc như tức giận hoặc bị tổn thương. Tuy nhiên, thừa nhận sai lầm của mình và thực sự tha thứ cho người khác có thể là chìa khóa để một người đạt đến sự tự tại.

Cuốn sách mới của tác giả Kelly Browne, “101 Ways to Create Mindful Forgiveness: A Heart-Healing Guide to Forgiveness, Apologies, and Mindful Tools for Peace” (101 Cách

Tha thứ giải thoát cảm giác bị xúc phạm đã ghì chặt lấy bạn và cho phép bạn tiến đến sự bình yên nội tâm, hạnh phúc, và chữa lành. (Ảnh: Biba Kayewich)

Tha Thứ Có Suy Nghĩ: Hướng Dẫn Chữa Lành Trái Tim bằng Sự Tha Thứ, Lời Xin Lỗi, và Các Công Cụ Để Có Được Bình An) hướng dẫn người đọc cách đón nhận các hành động xin lỗi và tha thứ. Tôi đã hỏi cô ấy lời khuyên cho những người đang gặp phải vấn đề này. Đây là những gì cô ấy chia sẻ.

Kelly Browne, tác giả của cuốn sách bán chạy nhất và chuyên gia về thực hành lòng biết ơn, gần đây đã xuất bản một cuốn sách mới về sự tha thứ. Kelly Browne, tác giả của cuốn sách bán chạy nhất và chuyên gia về thực hành lòng biết ơn, gần đây đã xuất bản một cuốn sách mới về sự tha thứ. Quyển sách “101 Ways to Create Mindful Forgiveness: A Heart-Healing Guide

to Forgiveness, Apologies, and Mindful Tools for Peace” của cô Kelly Browne hướng dẫn người đọc cách đón nhận các hành động xin lỗi và tha thứ.

Quyển sách “101 Ways to Create Mindful Forgiveness: A Heart-Healing Guide to Forgiveness, Apologies, and Mindful Tools for Peace” của cô Kelly Browne hướng dẫn người đọc cách đón nhận các hành động xin lỗi và tha thứ.

The Epoch Times: Điều gì đã thôi thúc cô viết quyển sách “101 Ways to Create Mindful Forgiveness”?

Kelly Browne, tác giả của cuốn sách bán chạy nhất và chuyên gia về thực hành lòng biết ơn, gần đây đã xuất bản một cuốn sách mới về sự tha thứ. (Ảnh: Đăng dưới sự cho phép của cô Kelly Browne)

Cô Kelly Browne: Khoảng bảy năm trước, tôi dự định viết một cuốn sách về cách nói lời xin lỗi đúng cách. Dù đã cố gắng hết sức, tôi vẫn tạm ngừng lại do thiếu một điều gì đó — một yếu tố quan trọng của sự tha thứ. Không chỉ là “Tôi xin lỗi” và “Tôi tha thứ cho bạn,” mà đó còn là năng lượng chữa lành một cách có chủ ý đằng sau ý nghĩa của những lời nói đó, để không chỉ tha thứ cho người khác mà còn cho chính bản thân bạn.

Mãi cho đến khi tôi trải qua chấn thương nặng nề khiến tôi phát ốm, tôi mới chợt hiểu “sự tha thứ có suy nghĩ” quan trọng đến mức nào đối với việc tự chăm sóc bản thân tôi. Việc chia sẻ những cách chữa lành trái tim là vô cùng quan trọng đối với tôi để giúp đỡ những người đang chịu đựng những sự việc khiến họ bị tổn thương. Cuốn sách này bao gồm những công cụ, bài thiền định, và những lời cầu nguyện tôi đã học hỏi, tìm kiếm, và thực hành để giúp tôi trên hành trình tha thứ của mình.

The Epoch Times: Tại sao cô nghĩ rằng việc tha thứ đôi lúc có thể khó khăn đến vậy?

Cô Browne: Trong khi rất nhiều người trong chúng ta tìm kiếm giải pháp khắc phục ngay tức thì những vấn đề của bản thân, nhưng khi đây là vấn đề về cảm xúc, thì chuyện không đơn giản như tắt một chiếc công tắc. Chúng ta có thể lặp đi lặp lại chính xác câu châm ngôn “tha thứ và quên đi”, nhưng chúng ta không thể làm được. Cha mẹ và những người chăm sóc chúng ta có thể khuyến khích chúng ta bước tiếp, kiên trì nói chúng ta nên xin lỗi hoặc vượt qua điều đó đi, nhưng chúng ta không làm được, đặc biệt nếu lời xin lỗi ấy không thành thật. Mỗi khi người mắc lỗi với bạn hoặc sự kiện đó lướt qua tâm trí bạn, bạn bị đưa trở lại đúng khoảnh khắc đau đớn tột cùng ấy.

Những suy nghĩ đau buồn đó có thể biểu hiện bên trong cơ thể chúng ta và trở thành những căn bệnh thể chất khiến chúng ta đau ốm. Thực tế là — sự tha thứ không có nghĩa là bỏ qua cho những tổn hại [mà người kia] đã gây ra cho bạn cũng như không có nghĩa là giải thoát người mắc lỗi khỏi sự chỉ trích, không bao giờ. Sự tha thứ không cho phép người đó tiếp tục làm hại bạn hoặc “bắt nạt bạn.” Bạn có thể lựa chọn tha thứ cho ai đó để chăm sóc chính bản thân mình và vì sức khỏe thể chất của chính bạn. Bạn, và chỉ bạn, mới có thể quyết định nên chấm dứt hay tiếp tục mối quan hệ với người đó. Tha thứ là một lựa chọn mà chỉ bạn mới có sức mạnh tạo ra trong trái tim và tâm trí của mình, vào đúng thời điểm, khi bạn đã sẵn sàng.

The Epoch Times: Đối với ai đó đang đọc bài phỏng vấn này mà ôm giữ lòng oán giận với người khác, cô sẽ khuyên họ nên bắt đầu hướng tới sự tha thứ như thế nào?

Cô Browne: Giữ mãi trong lòng sự cay đắng và oán giận về cách một người nào đó đã làm hại bạn chỉ tiếp tục làm bạn tổn thương. Tại sao? Bởi vì năng lượng được tạo ra trong cơ thể mỗi khi bạn nghĩ về khoảnh khắc, sự kiện, hoặc những người làm tổn hại bạn, đều gây ra những tác dụng có hại.

Hãy dừng lại một chút và nghĩ xem việc bị xiềng xích về tinh thần trước một sự kiện đang chiếm lĩnh cảm xúc của bạn như thế nào. Bạn thậm chí có thể không nhận ra những khoảnh khắc đó trong quá khứ đang ảnh hưởng tiêu cực đến hiện tại, đến những nỗi sợ hãi, và đến các mối quan hệ của bạn với người khác như thế nào. Tha thứ có suy nghĩ chín chắn là quyết định tinh thần nhằm loại bỏ sự oán giận bằng cách buông sự việc đó ra khỏi suy nghĩ của bạn, vô hiệu hóa nó, và hướng tới sự bình yên nội tâm để bạn được hạnh phúc và chữa lành.

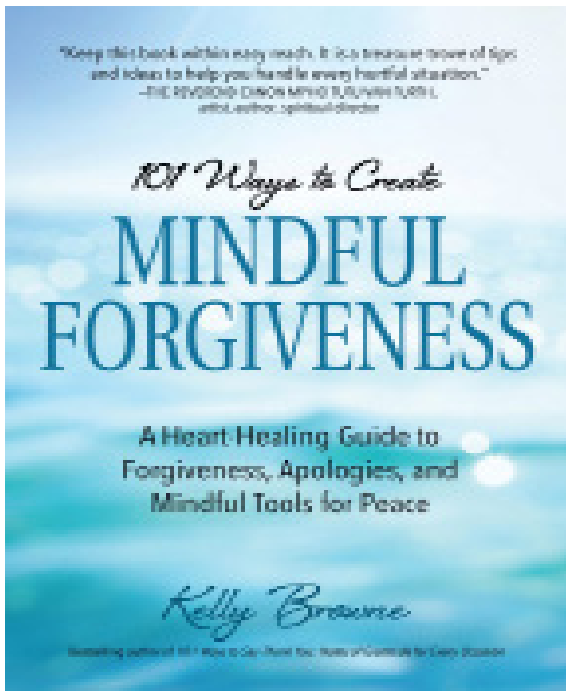
The Epoch Times: Mặt khác, việc thừa nhận lỗi của mình và xin lỗi cũng khó không kém.

Một số dấu hiệu cho thấy một người cần phải xin lỗi là gì?

Cô Browne: Đầu tiên và quan trọng nhất, khi bạn nhận ra mình đã mắc một sai lầm, hãy lập tức nhận trách nhiệm bằng cách xin lỗi vì những lời nói hoặc hành động thiếu suy nghĩ của mình, đó là chìa khóa để hàn gắn mối quan hệ. Những gì bạn nói và làm thể hiện con người thật của bạn. Nếu bạn sống cuộc đời mình với nhận thức về sự chín chắn và cẩn trọng trong cách bạn tương tác với người khác, bạn có thể muốn tiếp tục học cách trở thành một người tốt hơn trong các mối quan hệ cá nhân và trong công việc của mình. Điều quan trọng nữa là bạn phải hiểu rõ về những người bạn chọn hiện diện trong cuộc sống thường nhật hoặc trong vòng kết nối bạn bè của mình. Nếu ai đó tiếp tục tạo ra phiền phức không cần thiết hoặc luôn không trung thực, bạn có thể chọn cách để họ rời đi.

The Epoch Times: Cách tốt nhất để xin lỗi là như thế nào?

Cô Browne: Bạn hãy bày tỏ bằng sự chân thành thực sự, ba từ — tôi xin lỗi — có sức mạnh khôi phục lại các quốc gia bị chia rẽ, chữa lành trái tim, hoặc thậm chí cứu một mạng người. Ngược lại, khi một lời nói hoặc hành động thiếu suy nghĩ đã gây ra bao đau đớn và khổ

sở vô tận cho bạn hoặc người nào đó, thì việc chấp nhận một lời xin lỗi — tôi tha thứ cho bạn — cũng là điều cần thiết không kém. Mặc dù bạn không thể kiểm soát kết quả của một lời xin lỗi, hoặc liệu ai đó có chấp nhận lời xin lỗi đó hay không, nhưng bạn hãy ghi nhớ 6 chữ “R” trong cuốn sách mới của tôi, “101 Ways to Create Mindful Forgiveness,” luôn là một cách hữu hiệu đấy: nhận ra (realizing), hối hận (remorse), phản ứng (reacting), trách nhiệm (responsibility), bồi hoàn (restitution), và giải pháp (resolution).

The Epoch Times: Giao tiếp thời hiện đại đang gia tăng trong không gian kỹ thuật số. Có phù hợp để tha thứ hoặc xin lỗi qua thư điện tử hoặc tin nhắn không?

Quyển sách “101 Ways to Create Mindful Forgiveness: A Heart-Healing Guide to Forgiveness, Apologies, and Mindful Tools for Peace” của cô Kelly Browne hướng dẫn người đọc cách đón nhận các hành động xin lỗi và tha thứ.

Cô Browne: Tốt nhất lời xin lỗi và sự tha thứ nên được bày tỏ khi gặp trực tiếp, trò chuyện qua video, hoặc thậm chí qua điện thoại khi bạn có thể kết nối với người kia trực tiếp và nghe thấy giọng nói của nhau. Khi chúng ta coi trọng giao tiếp kỹ thuật số, đặc biệt là trong lĩnh vực kinh doanh, lời xin lỗi qua thư điện tử là phổ biến và được chấp nhận. Giữa bạn

bè, gia đình, và những người chúng ta yêu thương, nhắn tin đã trở thành một cách kết nối tức thời; tuy nhiên, bạn không thể cảm nhận được tinh thần từ ý định của người đó. Mặc dù nhắn một lời xin lỗi hoặc đề nghị tha thứ có thể phá vỡ khoảng cách giữa hai người, nhưng tốt nhất là nên gọi điện hoặc gặp mặt để giải tỏa không khí căng thẳng, từ đó cả hai có thể quyết định có muốn tiếp tục mối quan hệ hay không.

The Epoch Times: Những lợi ích to lớn nhất của việc thành thạo các kỹ năng xin lỗi và tha thứ là gì?

Cô Browne: Lợi ích lớn nhất của sự tha thứ là nhanh chóng xóa đi những cảm giác tổn thương không hữu ích cho bạn. Bạn sống trên đời này một lần. Điều tối quan trọng là lựa chọn yêu bản thân và biết ơn sức khỏe của mình. Hãy để mọi thứ qua đi, hãy gửi nỗi đau khổ đến một cảnh giới cao hơn, hoặc như mẹ tôi nói, “Hãy đặt điều đó vào bàn tay của Chúa.” Hãy nhớ hít thở khi bạn gặp những thời khắc khó khăn — hơi thở là sinh lực của bạn. Đưa ra hoặc chấp nhận lời xin lỗi không bao giờ xóa bỏ được quá khứ hoặc thay đổi sự việc đau lòng, nhưng điều đó mở ra cho cả hai bên khả năng tha thứ, khả năng bồi hoàn, và khả năng hàn gắn để giải tỏa những cảm xúc tức giận đó để cả hai có thể tiến về phía trước trong sự bình an.

Minh Chi biên dịch

BÍ QUYẾT SỐNG TRƯỜNG THỌ CỦA CÁC VỊ LÃO NIÊN TRÊN KHẮP THẾ GIỚI

Mạt Lệ & Trần Tuấn Phong biên tập . Tùy Phong biên dịch

Những người trăm tuổi từ khắp nơi trên thế giới đã chia sẻ bí quyết trường thọ của mình. Ảnh chụp một cụ bà mừng sinh nhật lần thứ 100 của mình. (Ảnh: Shutterstock)

Hàng ngàn năm qua, con người đều đang tìm kiếm bí quyết để trường thọ, sống lâu trăm tuổi. Và các cụ ông, cụ bà sống thọ trăm tuổi đều khiến mọi người không khỏi ngưỡng mộ và học tập. Vậy bí quyết trường thọ của các cụ là gì?

The Guardian đã mời 100 vị lão niên hơn 100 tuổi từ khắp nơi trên thế giới chia sẻ bí quyết kéo dài tuổi thọ của mình. Sau đây là trích đoạn những kinh nghiệm và triết lý sống quý báu của 30 cụ ông và cụ bà trong số đó, mời quý vị tham khảo:

(1) Cụ Doris Martin 102 tuổi đến từ Vương quốc Anh chia sẻ: “Điều quan trọng là giữ cho tâm trí của quý vị hoạt động... có người thân ở bên cạnh cũng rất quan trọng. Tôi có bốn người con, chín đứa cháu và sáu chắt (sắp thành bảy), tôi vẫn nhớ sinh nhật của mỗi người.”

(2) Cụ Fernando Cavia Escudero 101 tuổi ở Tây Ban Nha cho biết: “Tôi vẫn đọc sách hàng ngày. Khi quý vị đọc sách, quý vị sẽ học được những điều mới mẻ, và những điều này sẽ đánh thức trí tò mò hoặc bản năng của quý vị. Quý vị phải vận động thì mới không trở nên lười biếng đàn độn. Quý vị cũng nên kiên nhẫn, và đừng căng thẳng. Cần khiêm tốn.”

(3) Cụ Dorothy Marley 102 tuổi người Canada nói rằng: “Cố gắng vượt qua mỗi ngày mà không làm tổn thương ai. Hãy cảm thấy hài lòng về bản thân... Điểm cuối cùng là, có khiếu hài hước cũng không ảnh hưởng điều gì.”

(4) Cụ Thelma Pickering Simmons 100 tuổi ở Mỹ quốc kể lại: “Khi tôi còn nhỏ, bốn chị em gái chúng tôi ngủ chung một giường. Nếu chúng tôi muốn xoay người, chúng tôi sẽ

Một quý ông lớn tuổi đang đọc báo. Ảnh chỉ mang tính minh họa. (Ảnh: Pixabay)

nói: ‘xoay người.’ Lúc này mấy chị em sẽ cùng xoay. Cha mẹ tôi rất nghèo, nhưng tôi luôn nghĩ: ‘Tôi thật may mắn khi có được cha mẹ tốt như vậy.’ Tôi luôn là một người rất hạnh phúc, điều này không có gì bí mật cả. Tôi không phàn nàn, tôi chỉ tận hưởng cuộc sống.”

(5) Cụ Joan Urquhart 106 tuổi đến từ Vương quốc Anh cho biết: “Tôi ăn rất nhiều trái cây và

rau củ, nhưng tôi cũng ăn một số thứ không nên ăn, chẳng hạn như bánh éclair và kem lý gai (gooseberry fool). Nếu có điều kiện thì tôi đi du lịch ra ngoại quốc, quan sát cuộc sống của người dân địa phương ở các quốc gia khác. Cố gắng học thêm ngôn ngữ. Tôi biết nói tiếng Đức và tiếng Pháp, hơn nữa đạt điểm A tiếng Đức ở độ tuổi hơn 80.”

(6) Cụ Guy Warren 101 tuổi đến từ Úc chia sẻ: “Tôi vẫn dành nhiều thời gian nhất có thể để làm việc trong văn phòng của mình. Tôi phát hiện rằng việc nhìn lại những gì mình đã làm, nhìn ra lỗi lầm và xem mình có thể cải thiện bao nhiêu trong lần tới, đây là điều rất quan trọng đối với hạnh phúc của tôi.”

(7) Cụ Martha Ferreira Jiménez de Aréchaga 100 tuổi người Uruguay cho biết: “Tiếng Tây Ban Nha là tiếng mẹ đẻ của tôi, tôi cũng biết nói và đọc thông thạo tiếng Anh và tiếng Pháp, điều này giúp cho tâm trí tôi luôn trẻ trung và hoạt bát. Cả cuộc đời này tôi đều đọc sách báo vào mỗi sáng, nhất là những tin tức chính trị, hiện tôi vẫn làm như vậy. Tôi tín Thần, và tôi luôn hài hước.”

(8) Cụ Martha Van Coillie 105 tuổi đến từ Bỉ cho biết: “Tâm hiếu kỳ và yêu thích vận động đã cho phép tôi thăm thú khắp nơi trên thế giới. Tôi thích đi loanh quanh... Khi nghĩ đến điều này tôi đều cảm thấy thích thú và ‘nhột chân.’ Tôi cũng thường hát những ca khúc mà mình yêu thích mỗi ngày. Trong những lúc khó khăn, ca hát luôn có ích.”

(9) Cụ Yvonne Old 101 tuổi ở Vương quốc Anh chia sẻ: “Tôi là giáo viên trong những năm chiến tranh. Có một đồng nghiệp nói với tôi rằng: ‘Hãy nhớ cười nhiều hơn một chút, nhưng đừng lớn tiếng.’ Bạn biết không? Anh ấy nói đúng, lời khuyên vô cùng tốt. Tôi thường đan chăn cho trẻ em ở châu Phi. Tôi không phải là một thợ đan chuyên nghiệp, nhưng tôi có thể đan. Nếu điều gì đó có thể giúp ích cho người khác, thì điều đó đáng làm.”

(10) Cụ Henry L Richards 100 tuổi ở Hoa Kỳ nói rằng: “Tôi thích làm vườn... đó là một trong những sở thích của tôi. Tôi cũng đã vẽ tranh trong nhiều năm. Trong suốt cuộc đời mình, tôi luôn bảo đảm rằng mình luôn tập trung và bận rộn. Hiện tại, tôi đang tận hưởng cuộc sống gia đình của tôi. Những hạt giống tôi đã vất vả gieo trồng giờ đang được thu hoạch.”

(11) Cụ Stella Armour 103 tuổi đến từ Trinidad và Tobago nói: “Cho dù có chuyện gì xảy ra, hãy bình tĩnh và đừng làm âm lên. Lời khuyên của tôi cho các thế hệ trẻ là gì ư? Hãy hiếu kính cha mẹ, tín Thần và đừng chạy theo vật chất.”

(12) Cụ Brenda Milner 104 tuổi người Canada cho biết: “Điều quan trọng là theo đuổi những gì quý vị cảm thấy hứng thú. Năng lực ngôn ngữ của tôi rất tốt, trường học muốn tôi theo lĩnh vực nghệ thuật, và có lẽ mẹ tôi cũng vậy, nhưng tôi kiên trì với công việc nghiên cứu khoa học. Tôi cho rằng chí hướng và nỗ lực rất có giá trị, đó là thiên tính của chúng ta. Điều

này vô cùng quan trọng, đặc biệt là đối với phụ nữ.”

(13) Cụ Sonja de Lennart 102 tuổi đến từ Đức cho biết: “Nếu mục tiêu trong cuộc sống của quý vị khác với những gì cha mẹ hoặc người khác nghĩ bạn nên làm, thì đừng để họ cản trở quý vị. Nếu quý vị đã chọn được mục tiêu của mình, hãy theo đuổi nó với sự nhiệt tình. Miễn là quý vị yêu thích công việc của mình, hãy cố gắng làm lâu nhất có thể.”

(14) Cụ Blanche Fromenton 102 tuổi ở Vương quốc Anh nói rằng: “Mọi người thường hỏi về bí quyết của tôi. Chắc hẳn nó bắt nguồn từ thời tôi còn đi học. Tôi rất thích thể thao, tôi không uống rượu, tôi ăn uống lành mạnh, và có lẽ khiêu vũ cũng giúp ích cho tôi. Điều quan trọng là sự quyết tâm và kiên trì. Làm tốt vai trò của cha mẹ là rất quan trọng. Tiêu tiền một cách hợp lý. Mua những gì quý vị cần, chứ không phải những gì quý vị muốn. Đến tối, nhất định sẽ có một giấc ngủ ngon.”

(15) Cụ Concepción ‘Conchita’ Calvillo de Nava 105 tuổi đến từ Mexico chia sẻ: “Tiết chế và thận trọng. Tiết chế chính là tránh thái quá về mọi mặt từ khi còn trẻ, ngay cả trong những thời điểm khó khăn. Dù những bất đồng là không thể tránh khỏi, nhưng hãy luôn giữ cho gia đình mình đoàn kết. Để hiểu được những thay đổi của thời đại, hãy ngừng đắm chìm trong quá khứ và những khó khăn.”

Hàng ngàn năm qua, con người đều đang tìm kiếm bí quyết để trường thọ, sống lâu trăm tuổi. Và các cụ ông, cụ bà sống thọ trăm tuổi đều khiến mọi người không khỏi ngưỡng mộ và học tập. Vậy bí quyết trường thọ của các cụ là gì?

The Guardian đã mời 100 vị lão niên hơn 100 tuổi từ khắp nơi trên thế giới chia sẻ bí quyết kéo dài tuổi thọ của mình. Sau đây là trích đoạn những kinh nghiệm và triết lý sống quý báu của 30 cụ ông và cụ bà trong số đó, mời quý vị tham khảo:

(16) Cụ Haruko Ooko 104 tuổi ở Nhật Bản cho biết: “Bí quyết để duy trì thân tâm khỏe mạnh là gì ư? Đó chính là cuộc sống tập thể trong viện dưỡng lão của tôi. Ở đây từng có một quán ăn tự phục vụ do các tình nguyện viên điều hành, quán này cũng dành cho du khách bên ngoài. Trước đây tôi rất thích làm nhân viên phục vụ ở đó, tôi rất nhớ nó. Tôi thậm chí vẫn làm việc ở đó vào năm 2019 khi tròn 100 tuổi.”

(17) Cụ Eva Proctor 100 tuổi ở Vương quốc Anh nói rằng: “Mẹ tôi luôn dặn chúng tôi cố gắng hết sức giúp đỡ người khác, đặc biệt là trẻ em. Bà nói rằng, nếu trong cuộc sống họ nhận được sự trợ giúp và đối xử tốt, họ sẽ trưởng thành tốt hơn. Cần giúp đỡ người khác, nhưng trước khi làm hoặc nói bất cứ điều gì cũng nên dừng lại và suy nghĩ một chút, để bảo đảm rằng bạn không làm tổn thương cảm xúc của người khác.”

(18) Cụ Ida L Cheatham 103 tuổi đến từ Mỹ quốc nói: “Hận thù sẽ hủy hoại bạn, hận thù sẽ hủy hoại tâm trí bạn. Nếu bạn không đồng ý với người nào đó, hoặc họ đối xử không tốt

với bạn, bạn có thể thắng thắn... Tôi yêu cuộc sống này. Tôi biết Chúa tạo ra tôi để tôi yêu cuộc sống, vì vậy dù có chuyện gì xảy ra, tôi không quan tâm nó tồi tệ như thế nào, tôi đều sẽ giải quyết tốt.”

(19) Cụ Tony Price 102 tuổi đến từ Canada chia sẻ: “Tôi luôn khuyên những người trẻ tuổi ghi nhật ký. Điều đó rất quan trọng, bởi vì khi bạn nhiều tuổi một chút, bạn sẽ nghĩ: ‘À, giá như trước đây mình đã ghi lại chuyện này.’ Nhưng bây giờ, nếu tôi muốn ghi lại cuộc đời mình, tôi không còn đủ ngày để ghi lại tất cả những gì đã xảy ra. Tôi cũng khuyên mọi người không nên dành quá nhiều thời gian cho máy tính.”

(20) Cụ Isabel Jiménez Domínguez 101 tuổi người Tây Ban Nha cho biết: “Tôi là một người tự tin. Tôi luôn nghĩ rằng cho dù mình gặp vấn đề gì, tôi đều có thể cải thiện và giải quyết. Và suy nghĩ này thường sẽ khởi tác dụng. Tôi sống ở nông trại cho đến năm 40 tuổi, sau đó chuyển đến thành phố và sống trong một căn hộ không có thang máy. Tôi đã từng có đôi chân rất khỏe. Tôi không hút thuốc... Và luôn có chủ kiến. Sự nhàn rỗi có thể khiến bạn gặp rắc rối. Vì vậy hãy giữ cho mình bận rộn một chút.”

(21) Cụ Pat Dartnell 100 tuổi ở Vương quốc Anh nói rằng việc sống đến 100 tuổi không liên quan gì đến bản thân ông, bởi vì đó là nhờ gene của gia đình ông. Cha ông thọ 101 tuổi, còn em gái ông sống đến 100 tuổi. Thế hệ trẻ sau này lớn lên trong môi trường khác biệt so với

Một phụ nữ tập yoga. Ảnh chỉ mang tính minh họa. (Ảnh: Pixabay)

thể hệ của ông, cho nên tình huống cũng khác.

(22) Cụ Jean Dyet 101 tuổi đến từ Úc nói: “Tôi đã tập yoga cả đời. Trong những năm gần đây tôi đã không thể đứng để tập yoga, nhưng tôi nằm trên giường để tập, di chuyển hai chân trong không khí... Nếu hôm nay bạn không vui, bảo đảm rằng bạn sẽ có một ngày mai vui vẻ.”

(23) Cụ Robert Witherspoon Miller 104 tuổi ở Mỹ quốc chia sẻ: “Tôi thường đi bộ một dặm (1.6 km) trước khi ăn sáng. Tôi đã đi bộ 848 dặm (1,365 km) vào năm ngoái. Tôi đang xem những bức ảnh kỷ niệm 55 ngày cưới của ông bà, cha mẹ, tôi và con gái tôi, đó là khoảng 200 năm hôn nhân hạnh phúc. Đừng quá ngoan cố, hãy thử nhìn mọi thứ qua con mắt của người khác và xem liệu có cách nào để bạn đồng thuận hay không.”

(24) Cụ Sokola Radonic 101 tuổi đến từ Croatia nói: “Lý do giúp tôi sống thọ là gì ư? Thiên nhiên, thức ăn, ca hát trong dàn hợp xướng cho đến hơn 80 tuổi, và khiêu vũ. Bạn phải rất nhẫn nại, cũng cần trải qua một số sự việc. Bạn không nên lùi lại quá sớm. Vì để hạnh phúc, sức khỏe là điều quan trọng nhất, nhưng cũng cần yêu thương người khác. Sự giàu có là điều ít quan trọng nhất.” (Cụ Radonic đã qua đời vào ngày 28/11/2022)

(25) Cụ Ana Llona 100 tuổi ở Chile nói rằng: “Hãy làm những người cha mẹ tuyệt vời và có một gia đình đông đúc. Ăn uống lành mạnh hơn một chút. Tham gia một môn thể thao ít nhất năm ngày một tuần. Cưới một người phụ nữ thông minh. Cố gắng làm một điều gì đó có thể truyền cảm hứng cho người khác. Không hút thuốc hoặc sử dụng ma túy.” (Cụ Llona đã qua đời vào ngày 18/08/2022)

(26) Cụ Ken Cope 102 tuổi đến từ Vương quốc Anh cho biết: “Tôi nói với những người khác rằng bí quyết trường thọ của tôi chính là tiếp tục thở! Để có một cuộc sống hạnh phúc, bạn cần đối xử tốt với mọi người. Nhất định cần giữ cho mình bận rộn. Tôi thích đi du lịch, cũng từng đến hầu hết các nơi ở lục địa Châu Âu, nhưng tôi không khuyến khích đi đến những quốc gia đặc biệt nóng.”

(27) Cụ Mercedes Landázuri 104 tuổi người Ecuador nói rằng: “Hãy luôn mỉm cười, ngay cả khi bạn gặp khó khăn. Hãy hòa đồng. Cần giúp đỡ những người gặp khó khăn, đồng thời nhận sự trợ giúp của người khác. Ngoài âm nhạc của đất nước bạn, cũng nên nghe âm nhạc của các nền văn hóa khác trên thế giới, nhất là các bài hát của The Beatles. Hãy chắc chắn rằng tất cả 16 người con của bạn đều có thể trưởng thành, hơn nữa rất trung thực!” (Cụ Landázuri đã qua đời vào ngày 08/08/2022)

(28) Cụ Alex Pelican 100 tuổi ở Vương quốc Anh cho biết: “Hãy luôn giữ thái độ cởi mở với những quan niệm mới, hơn nữa cần rộng hơn, như thế mới có thể lý giải những quan điểm khác nhau và giải quyết vấn đề tốt hơn. Đừng chấp nhận hiện trạng chỉ vì mọi người

đều làm như vậy. Hãy dành chút thời gian để cho phép các đáp án thông minh xuất hiện, thay vì vội vàng tìm kiếm giải đáp.”

(29) Cụ Marie Curran 102 tuổi người Mỹ chia sẻ: “Khoảnh khắc hạnh phúc nhất của tôi là ngày tôi gặp chồng mình và cưới ông ấy. Chồng tôi cầu hôn tôi, và 8 người con của chúng tôi là thành tựu lớn nhất của tôi. Hãy tận hưởng việc bầu bạn với bạn đời. Cố gắng đi ra ngoài với những người thân yêu của mình thường xuyên nhất có thể. Chừng nào bạn còn có thể đi, hãy khám phá các vùng đất khác nhau khi có thời gian.”

(30) Cụ Rui Hamilton (Angus Hamilton) 100 tuổi người Canada nói rằng: “Hãy chọn một tổ tiên tốt, tiến vào một gia đình ấm áp và yêu thương. Bạn cần có mục đích – biết phải làm gì khi thức dậy, và ăn uống đầy đủ chất dinh dưỡng. Hãy sống một cuộc sống có trật tự, kết bạn và duy trì tình bạn với những người mà bạn yêu thương. Hãy yêu thương, làm việc, mỉm cười và nhớ... đội mũ.”

Cụ Ông và cụ Bà sống trên 100 tuổi ở vùng nông thôn. Bí quyết họ sống lâu là ăn thực vật nhiều, ít ăn thịt động vật và luôn lao động. Lạc quan trong mọi tình huống.

PHÂN ƯU

Chúng Tôi Vô Cùng Thương tiếc nhận được tin buồn

CỰU CHÁNH TRỊ SỰ

TRẦN VĂN ÂN

nguyên Thiếu Tá khóa 13 Việt Nam Cộng Hoà, sanh năm 1937, tại Tây Ninh.

Hưởng Thượng Thọ: 87 tuổi

Chúng tôi thành kính phân ưu cùng Hiền Tỷ Nguyễn Thị Sáu và hai cháu Trần Thị Nhẫn, Trần Thị Nhung. Cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu, Địa Tạng Vương Bồ Tát, chan rưới hồng ân cho chơn linh cựu Chánh Trị Sự Trần Văn Ân sớm về cõi thiêng liêng hằng sống.

Thành kính phân ưu

Gia đình : - Hiền Tài Đặng Bá Nhị

- Trần Công Bé - Nguyễn Công Tranh

- Đỗ Văn Thượng - Nguyễn Công Trận

THÁNH THẮT CAO ĐÀI GEORGIA

PHÂN ƯU

Chúng tôi vô cùng thương tiếc nhận được tin buồn Hiền thê của
Hiền Huỳnh CTS Bùi Văn Sở, Thánh Thắt Austin Texas là:

**Hiền Tỷ Chánh Trị Sự
NGUYỄN MỸ DIỆN**

Sinh ngày 23 tháng 10 năm 1944 tại Gò Công Việt Nam
Đã quy vị vào lúc 7:30 PM ngày 19 tháng 5 năm Quý Mão (DL ngày 6-7-2023)
tại thành phố Pflugerville tiểu bang Texas

Hưởng Thượng Thọ 80 tuổi

Linh cử được quàn tại Nhà Quàn An Lạc Eternal Peace Funeral Services 16912 N.I35,
Austin TX 78728.

Chúng tôi thành kính phân ưu với Hiền Huỳnh Chánh Trị Sự Bùi Văn Sở cùng toàn thể
tang gia hiếu quyến.

Chúng tôi nguyện cầu Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng độ rỗi
Hương Linh cố CTS Nguyễn Mỹ Diện sớm về cõi Thiêng Liêng Hằng Sống.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Bàn Trị Sự Hương Đạo Atlanta, Thánh Thắt Cao Đài Georgia.
Ban Nhạc, Lễ, Đồng Nhi và Thanh Thiếu Niên Thánh Thắt GA.
Cùng Đồng Đạo Cao Đài Thánh Thắt GA.

NHỮNG CÂU NÓI HAY VỀ NHÂN CÁCH

Bạn đối xử với người khác như thế nào thì họ cũng đối xử với bạn như vậy.

Hôm nay phụ nghĩa mẹ cha, ngày mai nghiệp chướng ắt tạo ra. Hôm nay bất hiếu mẹ cha, ngày mai nghịch tử xót xa trần thế.

Đừng phàn nàn về cách người khác đối xử với bạn. Hãy xem cách bạn đối xử với họ.

Bản chất thực sự của một người không nằm ở khuôn mặt mà anh ta bộc lộ với bạn. Mà nằm ở chỗ anh ta chưa bao giờ bộc lộ với bạn.

Muốn người khác giúp mình thì bản thân mình phải giúp người khác trước đã. Nếu bạn muốn ai đó cười với mình, hãy cười với họ trước. Nếu bạn muốn mọi người đối xử tử tế với mình, hãy tử tế trước. Đừng để làm tưởng mình cái rốn của vũ trụ và muốn làm gì thì làm.

Hãy trân trọng mọi người như không có ngày mai. Nếu một ngày nào đó về với cát bụi, sẽ không còn luyện tiếc.

Nếu ai đó tiếp tục làm tổn thương bạn, đừng hoảng sợ, hãy chấp nhận nó. Nỗi đau làm ta trưởng thành, còn kẻ thù là tờ giấy nhám mà tạo hóa ban tặng để ta tỏa sáng, cuối cùng ta phải vứt bỏ tờ giấy nhám vô giá trị.

Tôi không biết chìa khóa thành công là gì. Nhưng tôi biết chìa khóa của thất bại là cố gắng làm hài lòng tất cả mọi người.

Hãy cao giọng nếu bạn có những từ ngữ mạnh mẽ hơn. Nếu không, hãy giữ im lặng.

Đừng ném bùn vào người khác. Bạn có thể ném trật tay và chắc chắn tay bạn sẽ bị bẩn.

Đừng bao giờ ép buộc ai đó làm điều gì đó mà họ không muốn làm.

Bớt nghe, bớt nói, bớt nhìn. Giữ tâm thanh tịnh mới là thành thoi.

ĐỌC - CỔ ĐỘNG - YẾM TRỢ
Bản Tin Thế Đạo - Tập San Thế Đạo
www.banthedao.net
www.banthedaohaingoi.org

BAN THẾ ĐẠO HẢI NGOẠI

PHÂN ƯU

Chúng Tôi Vô cùng Thương tiếc nhận tin buồn:

Hiền Tài

NGUYỄN KIM LINH

Cựu Quản Tộc Điện Thờ Phật Mẫu San Jose, California.

Đã quy vị vào lúc 6:17 PM ngày 12-7-2023 (Âl ngày 25-5 Quý Mão)
tại San Jose

Hưởng Mạo Thọ 91 tuổi

Chúng tôi xin : Thành thật chia buồn cùng tang gia hiếu quyến về sự mất mát to lớn này.

Thành tâm cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu và các Đấng Thiêng Liêng độ rỗi Hương Linh Cố HT Nguyễn Kim Linh được cao thăng Thiên vị.

THÀNH KÍNH PHÂN ƯU

Ban Thế Đạo Hải Ngoại:

***Ban Quản Nhiệm- *Ban Cố Vấn**

***Ban Đại Diện BTĐHN tại Úc châu**

***Các Ban Đại Diện/Đại Diện BTĐHN tại Hoa kỳ: Bắc California, Texas, Georgia, Tennessee, Alabama và Ohio.**